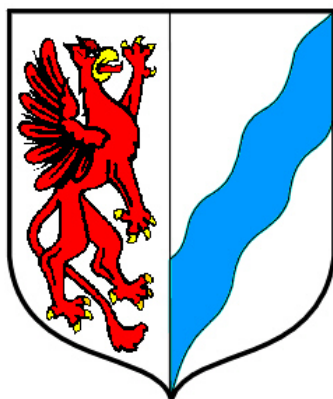

Załącznik do uchwały Nr **XXVIII/319/2005**

Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim

z dnia 22 lutego 2005 r.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy - Miasta Stargardu Szczecińskiego

Materiał opracowany przez Wydział Promocji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Integracji Europejskiej

Urzędu Miejskiego w Stargardzie Szczecińskim

Styczeń 2005

I. PODSTAWY DLA PRZYGOTOWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY- MIASTA STARGARDU SZCZECIŃSKIEGO	4
1. Wprowadzenie	4
2. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy- Miasta Stargardu Szczecińskiego.....	6
3. Rodzaje projektów kwalifikujących się do dofinansowania w ramach ZPORR	8
II. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.	12
III. CHARAKTERYSTYKA AKTUALNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.	13
1. Podstawowe informacje o mieście.....	13
2. Środowisko przyrodnicze.....	14
3. Dziedzictwo kulturowe.....	15
4. Turystyka, rekreacja i sport.	17
5. Fundusze unijne.	18
6. Współpraca międzynarodowa.	20
7. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego.	21
8. Uwarunkowania komunikacyjne.	22
9. Energetyka.	23
10. Sieć gazowa.	23
11. Sieć wodociągowo –kanalizacyjna.	24
12. Własność nieruchomości, mienie komunalne.	24
13. Gospodarka Gminnym Zasobem Nieruchomości.....	25
13.1 Sprzedaż lokali mieszkalnych.....	25
13.2. Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy - Miasta Stargardu Szczecińskiego na lata 2004-2008.....	27
13.3.Lokalny Program Remontów i Rewitalizacji Miasta Stargardu Szczecińskiego.....	27
13.4.Programy poprawy jakości gospodarowania mieniem mieszkaniowym Stargardu Szczecińskiego.....	28
13.5.Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy- Miasta Stargardu Szczecińskiego na lata 2004-2008 (2013)	36
14. Oferta inwestycyjna Stargardu Szczecińskiego.....	36
15. Gospodarka.	37
16. Sektor komunalny.	37
17. Sektor prywatny.	39
18. Zatrudnienie na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego.....	39
19. Pracodawcy na terenie Stargardu Szczecińskiego.....	41
20. Biznes i otoczenie biznesu.	42
21. Sfera społeczna.	42
22. Demografia w analizie społecznej.	44
IV. ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO.	45
V. ANALIZA BUDŻETU MIASTA STARGARDU SZCZECIŃSKIEGO.	48
VI. PROJEKTY PRZEWDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH PLANU ROZWOJU LOKALNEGO W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM	54
VII. PROJEKTY PRZEWDZIANE DO REALIZACJI PRZEZ STARGARDZKĄ AGENCJĘ ROZWOJU LOKALNEGO Spółka z o.o.	75

VIII. PROJEKTY ZAPROPONOWANE PRZEZ STARGARDZKIE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W RAMACH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	76
IX. PLAN FINANSOWY DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO NA LATA 2005-2013.....	78
1. Założenia przyjęte do prognozy części finansowej Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2005-2013.....	78
X. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	82
XI. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY - MIASTA STARGARDU SZCZECIŃSKIEGO.....	83
1. Sposoby monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Stargardu Szczecińskiego.....	83
2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego.....	84
3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.....	84
4. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego	84
SPIS TABEL.....	88

I. PODSTAWY PRZYGOTOWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY - MIASTA STARGARDU SZCZECIŃSKIEGO

1. Wprowadzenie

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Zgodnie z artykułem 7 punkt 1 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,

- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- 18) promocji gminy,
- 19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Powiązanie tych zadań wymaga starannego planowania. Artykuł 110 ustawy o finansach publicznych oraz artykuł 18 ustawy o samorządzie gminnym tworzą prawne podstawy wieloletniego planowania finansowego dla samorządu.

Plany Rozwoju Lokalnego przewidziane są do realizacji, w ramach Priorytetu 3 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, dla Działania 3.2. pod nazwą: Obszary podlegające restrukturyzacji. Głównym celem działania jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów restrukturyzowanych. W ramach działania przewidziane do realizacji są projekty, które mają wpływ na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru objętego projektem oraz tworzą warunki dla wzrostu zatrudnienia. W ramach działania przewidziane do realizacji są projekty, które przyczyniają się do zapewniania dobra publicznego lub poprawy jakości istniejącego dobra publicznego. W ramach działania wspierane są projekty infrastrukturalne, wynikające z planów rozwoju lokalnego przygotowanych w formule partnerstwa, na poziomie gminnym, międzygminnym (np. przez związki gmin) lub powiatowym. Wsparcie w ramach działania uzyskują inwestycje realizowane na obszarach podlegających restrukturyzacji. Są to obszary o wysokiej stopie bezrobocia, dużym udziale zatrudnionych w przemyśle i dużym spadku zatrudnienia w przemyśle.

Plan Rozwoju Lokalnego odnosi się do projektów, zgodnych z wytycznymi Narodowego Planu Rozwoju, który to dokument integruje polityki sektorowe i jest spójny z politykami krajowymi, regionalnymi oraz strategiami i innymi dokumentami programowymi rządu, a także z politykami Wspólnoty Europejskiej. Celem strategicznym Narodowego Planu Rozwoju jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki, opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiągnięcie celów cząstkowych, zdefiniowanych w odpowiedzi na wyzwania konkurencji globalnej, przed jakimi stoi Polska wraz z innymi krajami Unii Europejskiej oraz z wniosków wynikających z analizy słabych

i mocnych stron polskiej gospodarki, a także szans i zagrożeń przed nią stojących w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej.

W świetle tych założeń przyjęto pięć podstawowych celów częściowych Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006:

- a) wspomaganie osiągnięcia i utrzymania w dłuższym okresie wysokiego wzrostu PKB,
- b) zwiększanie poziomu zatrudnienia i wykształcenia,
- c) włączenie Polski do europejskiej sieci infrastruktury transportowej i informacyjnej,
- d) intensyfikacja procesu zwiększenia w strukturze gospodarki udziału sektorów o wysokiej wartości dodanej, rozwój technologii społeczeństwa informacyjnego,
- e) wspomaganie udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych wszystkich regionów i grup społecznych w Polsce.

2. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy – Miasta Stargardu Szczecińskiego

Plan Rozwoju Lokalnego stanowi istotny element z punktu widzenia rozwoju gminy. Jego rola sprowadza się nie tylko do określenia zadań i priorytetów rozwoju na terenach podlegających restrukturyzacji, ale stanowi istotny czynnik w zakresie określania priorytetów rozwoju gminy w szerszym kontekście. Dokument ten powinien stanowić podsumowanie najważniejszych kierunków strategicznego rozwoju gminy, a zarazem powinien wynikać i być spójnym z takimi dokumentami jak Strategia Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Miasta, Kierunki Działania Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego, Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2007.

Miasto Stargard Szczeciński wraz z powiatem stargardzkim są ujęte na mapie obszarów wsparcia do działania 3.2. „Obszary podlegające restrukturyzacji”, zgodnie ze Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego. Są to obszary spełniające jednocześnie przynajmniej dwa z następujących kryteriów:

- średnia stopa bezrobocia w latach 1999-2001 równa lub większa od 15%,
- średni udział pracujących w przemyśle w latach 1999-2001 powyżej 30%,
- spadek liczby pracujących w przemyśle w relacji do spadku pracujących ogółem w latach 1999-2001 powyżej 50%.

Plan Rozwoju Lokalnego jest ważnym działaniem w zakresie kształtowania misji strategicznej Miasta, w celu realizacji konkretnych procesów inwestycyjnych. Dokument ten

jest wynikiem procesu planowania strategicznego w gminie, podczas którego formułowane są długofalowe cele. Wymaga zatem przygotowania złożonej hierarchii potrzeb i planowanych działań zmierzających do ich realizacji, z uwzględnieniem sposobów finansowania.

Opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego jest określeniem pożądaných zmian, ułatwiając władzy samorządowej podejmowanie złożonych decyzji inwestycyjnych. W jego przygotowaniu uczestniczą przedstawiciele władz lokalnych, przedstawiciele przedsiębiorców, przedstawiciele organizacji pozarządowych. Oznacza to, że w proces wyznaczania celów rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności włączone jest jak najszersze spektrum odbiorców planowanych działań. Dzięki temu strategia ta pozwala na wyartykułowanie interesów lokalnej społeczności, a konsekwentnie realizowana daje mieszkańcom oraz podmiotom gospodarczym poczucie stabilizacji i zmniejsza niepewność, co do przyszłości, w kontekstach zmian lokalnych władz. Współdziałanie partnerów społeczno-gospodarczych jest czynnikiem, który sprzyja budowie społeczeństwa obywatelskiego.

Jednym z zasadniczych zadań Planu Rozwoju Lokalnego, obok nakreślenia kierunków wieloletniego rozwoju, jest wskazanie na źródła i możliwości finansowania projektów przewidzianych w Planie. Ujęcie zadań, które zostały poddane społecznej dyskusji, wynikających z procesu negocjacji z partnerami społecznymi i gospodarczymi, pozwala wykazać zasadność i celowość aplikowania o środki z funduszy Unii Europejskiej, zarówno przedakcesyjnych, jak i strukturalnych. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, w ramach którego dystrybuowane są środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wymaga dla działania 3.2. "Obszary podlegające restrukturyzacji" posiadania dokumentu, takiego jak Plan Rozwoju Lokalnego. Uzupełnienie ZPORR dokładnie określa rodzaje beneficjentów oraz typy projektów, jakie mogą być przez nich realizowane. Beneficjenci ci to:

1. Gmina, powiat lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego.
2. Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.
3. Spółki prawa handlowego oraz inne jednostki organizacyjne nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd województwa lub podmioty wymienione w pkt 1 i 2.
4. Podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego, w których większość udziałów lub akcji posiada gmina lub powiat.

5. Podmioty, wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych, wykonujące usługi publiczne, na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego na świadczenie usług z danej dziedziny.
6. Organizacje pozarządowe nie działające w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje, kościoły i inne związki wyznaniowe.
7. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych.

3. Rodzaje projektów kwalifikujących się do dofinansowania w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

W ramach działania 3.2. Obszary polegające restrukturyzacji przewidziano dofinansowanie następujących, wymienionych poniżej typów projektów:

I. BUDOWA LUB MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW:

- sieci kanalizacyjne,
- sieci kanalizacji deszczowej,
- oczyszczalnie ścieków,
- inne urządzenia do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków,

II. BUDOWA LUB MODERNIZACJA URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ:

- sieci wodociągowe,
- ujęcia wody (w tym ochrona ujęć i źródeł wody pitnej),
- urządzenia służące do gromadzenia, przechowywania i uzdatniania wody,
- urządzenia regulujące ciśnienie wody,

III. WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII :

- budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń do produkcji i przesyłu energii ze źródeł odnawialnych (energia wiatrowa, wodna, kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, energia uzyskiwana z wykorzystania biomasy i inne),

IV. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA:

- modernizacja i rozbudowa systemów ciepłowniczych i wyposażenie ich w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza,
- przekształcenie istniejących systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej w systemy bardziej przyjazne dla środowiska, w szczególności ograniczenie "niskiej emisji",

V. GOSPODARKA ODPADAMI :

- budowa, modernizacja, rekultywacja lub likwidacja składowisk odpadów (w tym rekultywacja bądź likwidacja składowisk odpadów niebezpiecznych),
- budowa lub modernizacja miejsc utylizacji opakowań i nieużytych środków ochrony roślin,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- kompleksowe systemy zagospodarowania odpadów na poziomie lokalnym, obejmujące między innymi odbiór posegregowanych odpadów od mieszkańców, odzyskiwanie surowców wtórnych, recykling, kompostowanie odpadów organicznych,

VI. BUDOWA LUB MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH I POWIATOWYCH O ZNACZENIU LOKALNYM:

- drogi powiatowe i gminne wraz z towarzyszącą infrastrukturą drogową,
- lokalne obiekty mostowe (mosty i wiadukty) na drogach gminnych i powiatowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą drogową,
- drogi w granicach administracyjnych miejscowości i miast do 20 tys. mieszkańców wraz z towarzyszącą infrastrukturą drogową,

VII. KOMPLEKSOWE UZBROJENIE TERENU POD INWESTYCJE:

- projekty kompleksowego uzbrojenia terenu, przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje, za wyjątkiem terenów z przeznaczeniem pod inwestycje mieszkaniowe – uzbrojenie związane z dostarczeniem podstawowych mediów – kanalizacji, wodociągu, instalacji elektrycznych, gazowych oraz dróg wewnętrznych, itp.,

VIII. BUDOWA LUB MODERNIZACJA LOKALNEJ BAZY KULTURALNEJ I TURYSTYCZNEJ:

- infrastruktura służąca rozwojowi aktywnych form turystyki,
- infrastruktura noclegowa, gastronomiczna, informacyjno-recepcyjna,

- systemy informacji kulturalnej i turystycznej,
- infrastruktura kultury, w szczególności zaplecze kulturalne i rozrywkowe – sale koncertowe i wystawowe, amfiteatry,
- projekty polegające na restauracji i rewitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego,
- systemy zabezpieczeń obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń (w szczególności pożarów, włamań).

Projekty, z zakresu kultury przewidziane w Działaniu, nie będą związane z działalnością gospodarczą, za wyjątkiem działalności statutowej nie nastawionej na zysk, realizowanej przez działające w imieniu samorządu terytorialnego jednostki organizacyjne, instytucje kultury z sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, a także organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe.

IX. INKUBATORY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI:

- modernizacja obiektów, w których zlokalizowane będą inkubatory przedsiębiorczości,
- przystosowanie obiektów do pełnienia funkcji inkubatorów przedsiębiorczości.

Powyższe grupy możliwych beneficjentów oraz zadań jakie mogą być realizowane przy wykorzystaniu środków pochodzących z pomocy strukturalnej Unii Europejskiej wskazuje, iż ich realizacja ma szansę odnieść pozytywny wpływ na przyspieszenie rozwoju gospodarczego na terenie gminy, tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, a tym samym stanowi czynnik poprawy jakości życia mieszkańców Stargardu Szczecińskiego. Celem działania 3.2. w ramach ZPORR jest bowiem osiągnięcie takiego poziomu rozwoju gospodarczego, który pozwoli na wyjście z obszaru restrukturyzowanego. Podjęcie prac nad Programem jest wynikiem troski władz miasta o zrównoważony rozwój i wynika z konieczności posiadania przejrzystej i długofalowej wizji rozwoju miasta Stargardu Szczecińskiego.

W trakcie prac nad Planem Rozwoju Lokalnego Gminy - Miasta Stargardu Szczecińskiego postanowiono zorganizować prace tak, aby tworzony program był zgodny z wytycznymi projektu Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącego zasad przygotowywania Planów Rozwoju Lokalnego, zawartymi w Podręczniku Wdrażania ZPORR.

Podstawami prawnymi podjętych prac są:

- 1) Zarządzenie Nr 47/2005 Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego z dnia 27 stycznia 2005 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego do spraw przygotowania Programu Rozwoju Lokalnego.
- 2) Strategia Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Miasta Stargardu Szczecińskiego - załącznik do Uchwały nr XXVII/262/2000 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 26 października 2000 roku.
- 3) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Stargardu Szczecińskiego. Diagnoza stanu – załącznik do Uchwały nr XXVII/263/2000 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 26 października 2000 roku.
- 4) Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego z 23 października 2000 r.
- 5) Uchwała Nr X/108/2003 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 czerwca 2003r. w sprawie Kierunków Działania Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego do roku 2006.
- 6) Uchwała nr XXVI/284/2004 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w sprawie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla miasta Stargardu Szczecińskiego na lata 2005 – 2007.
- 7) Plan Ochrony Środowiska – Uchwała nr XXVII/298/2005 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska miasta Stargardu Szczecińskiego” oraz „Planu gospodarki odpadami dla miasta Stargardu Szczecińskiego”.
- 8) Plan Gospodarki Odpadami - Uchwała nr XXVII/298/2005 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska miasta Stargardu Szczecińskiego” oraz „Planu gospodarki odpadami dla miasta Stargardu Szczecińskiego”.

Ponadto w pracach nad Planem Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miasta Stargardu Szczecińskiego korzystano z następujących dokumentów:

- 1) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego”, wersja ostateczna (zatwierdzona przez Radę Ministrów w dn. 16 marca 2004 r.).
- 2) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego”, uzupełnienie programu, (załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Dz. U. Nr 200, Poz. 2051).
- 3) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004 - 2006. Podręcznik wdrażania procedur ZPORR” - wersja robocza z 29 września 2004r., Ministerstwo

Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, styczeń 2004 r.

- 4) „Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006”, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006. (Dz. U. Nr 149, poz. 1567).

II OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego opracowany został dla Gminy- Miasta Stargardu Szczecińskiego, znajdującej się na terenie powiatu stargardzkiego, w województwie zachodniopomorskim. Obszar ten zakwalifikowany został w Uzupełnieniu do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego do obszarów podlegających restrukturyzacji. Czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego obejmuje okres od roku 2005 do roku 2007 oraz lata 2008-2013.

III. CHARAKTERYSTYKA AKTUALNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

1. Podstawowe informacje o mieście.

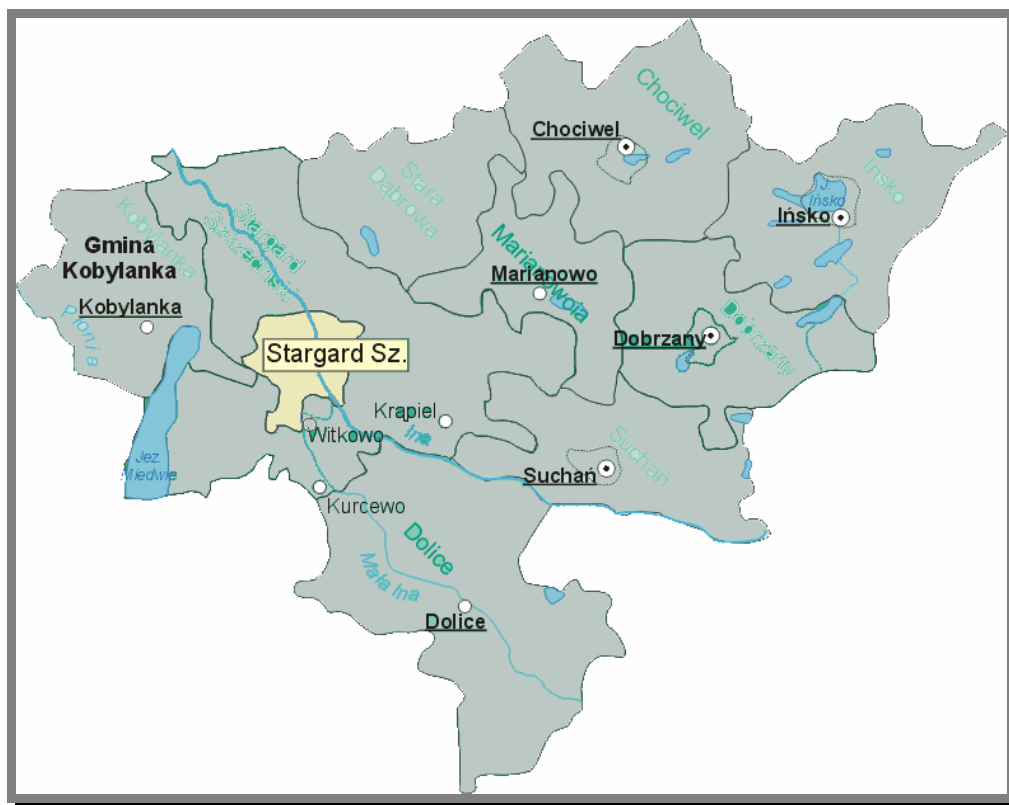

TABELA 1

Położenie Stargardu Szczecińskiego na tle powiatu. Materiały WFOŚiGW w Szczecinie

Stargard Szczeciński to trzecie co do wielkości, liczby mieszkańców i potencjału gospodarczego, miasto województwa zachodniopomorskiego. Stargard Szczeciński zajmuje powierzchnię 4810 ha i liczy 71 367 mieszkańców. W ostatnich latach ludności przybywa nieco wolniej niż w poprzedniej dekadzie. Tendencja spadkowa charakteryzuje również procesy migracji do miasta. Tempo przyrostu naturalnego kształtuje się obecnie na poziomie 1,3%. Prawie 40% populacji stanowią mieszkańcy w wieku 15 - 40 lat, a 20% dzieci do 14 lat. Przyrost względny w Stargardzie Szczecińskim jest największy w powiecie. Ogółem, liczba stargardzian w wieku produkcyjnym waha się na poziomie 47.000 osób, a w wieku przedprodukcyjnym wynosi około 19.000 osób. Zatrudnionych jest ogółem 20.750, z czego zarejestrowanych jest 13.000 bezrobotnych (29%).

Miasto położone jest nad rzeką Iną, w odległości 40 km od granicy Państwa, 36 km od Szczecina, 180 km od Berlina i 120 km od terminalu promowego w Świnoujściu. Miasto leży

na pograniczu dwóch wielkich krain geograficznych, Niziny Szczecińskiej i Pojezierza Szczecińskiego, co ma duży wpływ na zróżnicowanie typów krajobrazu w najbliższej okolicy. Najniżej położony punkt miasta znajduje się na wysokości 20 m n.p.m, natomiast najwyższy na 40 m n.p.m.

Stargard Szczeciński jest ważnym węzłem komunikacyjnym. Przez miasto prowadzi 98 km dróg, w czym 30 km dróg lokalnych. Na terenie miasta zbiega się 5 linii kolejowych, z czego najważniejsze to połączenia ze Szczecinem, Poznaniem i Gdańskiem. W odległości 40 km od Stargardu znajduje się port lotniczy Goleniów. Dogodne połączenia z Berlinem ułatwia komunikację lotniczą z całym światem.

2. Środowisko przyrodnicze.

Przez Stargard Szczeciński przebiega 15 południk długości geograficznej wschodniej, który jest głównym południkiem środkowoeuropejskiej strefy czasowej. Stargard Szczeciński jest również miastem o dużych walorach turystyczno - wypoczynkowych. Szczególnie ciekawym, ze względu na wysoką rangę zabytków, w połączeniu z naturalnymi warunkami przyrodniczymi. Okolica miasta, to Równina Pyrzycko- Stargardzka, obfitująca w jeziora, z których najciekawszym jest, odległe o 7 km jezioro Miedwie (piąte pod względem wielkości jezioro w Polsce) – o powierzchni 36,7 km², głębokość 42 m. 15 km na zachód od Stargardu Szczecińskiego rozciąga się wielki obszar leśny Puszczy Goleniowskiej (630 km²), a 40 km na wschód Iński Park Krajoznawczy obfitujący w lasy i jeziora. Stargard Szczeciński znajduje się w europejskiej strefie klimatu umiarkowanego. Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca w roku lipca wynosi 18°C, a średnia najzimniejszego- stycznia -1°C. Najwięcej dni mroźnych przypada na miesiące grudzień, styczeń i luty. Najwięcej dni słonecznych przypada na miesiące maj, czerwiec i wrzesień. Liczba dni gorących, kiedy temperatura przekracza 25° C w południe wynosi około 25. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,7° C. Średnia suma opadów rocznych wynosi od 525 do 550 mm.

W cyklu rocznym przeważają wiatry z kierunku południowo – zachodniego. Ważnym wskaźnikiem klimatycznym, z punktu widzenia rolnictwa jest długość okresu wegetacyjnego, który wynosi od 217 do 224 dni w roku.

Miasto położone jest w obrębie dwóch jednostek geomorfologicznych, uformowanych w następstwie etapowego zaniku lądolodu zlodowacenia bałtyckiego. Są to wysoczyzna morenowa oraz dolina rzeczna Iny. W mieście i jego najbliższej okolicy można

zaobserwować antropogeniczne zmiany rzeźby terenu. Rejon Stargardu Szczecińskiego położony jest w obrębie jednostki geostrukturalnej, znanej pod nazwą niecki szczecińskiej, którą wypełniają osady górnej kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu.

W rejonie Stargardu Szczecińskiego udokumentowano dwa piętra wodonośne: trzeciorzędowe o ograniczonej zasobności oraz czwartorzędowe mające podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia miasta w wodę. Pod względem hydrograficznym obszar Stargardu Szczecińskiego znajduje się w zlewniach dwóch prawobrzeżnych dopływów rzeki Odry – rzeki Iny i Płoni. Podstawowym elementem sieci hydrograficznej Stargardu Szczecińskiego jest rzeka Ina o długości 129 km i powierzchni zlewni 2130 km².

W rejonie Stargardu Szczecińskiego dominują gleby brunatne oraz gleby pseudobielicowe, związane z wysoczyzną morenową, a także różnorodne gleby hydrogeniczne: bagienne, torfowe oraz mady, charakterystyczne dla dolin rzecznych i obniżeń terenów. Pod względem rolniczym gleby sklasyfikowano jako dobre i średnie gdyż należą do klas bonitacyjnych od IIIa do IVb.

Szata roślinna okolic Stargardu Szczecińskiego charakteryzuje się niską ilością seminaturalnych zbiorowisk leśnych. Dominuje roślinność pól uprawnych na wysoczyźnie morenowej oraz zbiorowisk łąkowych w dolinie rzeki Iny. Bardzo cenna z przyrodniczego punktu widzenia jest zieleń o charakterze parkowym, skoncentrowana w kilku parkach wokół zabytkowego centrum miasta.

3. Dziedzictwo kulturowe.

Stargard Szczeciński należy do najstarszych grodów na Pomorzu Zachodnim. Początki jego historii sięgają VIII - IX wieku, kiedy to około 1 km na południe od dzisiejszego centrum rozwinęła się osada Osetno. Jej mieszkańcy przyczynili się do budowy grodu w zakolu rzeki Iny - w okolicy obecnie istniejącej Baszty Białogłównki. Gród otoczony został wałami drewniano - ziemnymi, a od wschodu i północy dodatkowo chroniło go koryto rzeki Iny. W następnych stuleciach pomiędzy X a XII wiekiem, na południe od umocnionego grodziska powstało otwarte podgrodzie. Rozwojowi osady sprzyjało położenie przy krzyżujących się szlakach handlowych, prowadzących z Santoka do Wolina i ze Szczecina do Kołobrzegu. Przyspieszony rozwój ośrodka grodowego nastąpił po nadaniu magdeburskich praw miejskich w 1243 roku lub w 1253 roku przez księcia pomorskiego Barnima I. Od 1292 roku Stargard został przeniesiony na prawa lubeckie, korzystniejsze dla warstwy kupców i rzemieślników.

W mieście zostały osadzone dwa zakony: joannitów i augustianów, zaczęli przybywać liczni osadnicy z terenu Niemiec i Flandrii. Stargard staje się członkiem związku hanzeatyckiego, wspierającego interesy kupców. Pod koniec XIII wieku wyburzono obramowania starego grodziska i przystąpiono do budowy murów kamienno - ceglanych obejmujących, zarówno teren dawnego grodu, jak i rozbudowanego podgrodziska. Ina stała się ważną drogą komunikacyjną, po której barkami płynęło zboże i inne towary z ziemi pyrzyckiej i stargardzkiej do krajów zachodnich i nadbałtyckich. Na mocy Traktatu Westfalskiego Stargard od 1648 roku dostał się pod panowanie Brandenburgii, a w 9 lat później przez miasto przejeżdżał hetman Stefan Czarniecki na czele konnicy, w pogoni za wycofującą się armią szwedzką. Druga połowa XVII i XVIII, wieku to okres powolnej odbudowy zniszczonego grodu. Odrodzenie utrudniały ciągle przemarsze wojsk szwedzkich, rosyjskich i pruskich. Przełom w rozwoju gospodarczym nastąpił od połowy XIX wieku. Stargard w 1846 roku uzyskał połączenie kolejowe ze Szczecinem i Berlinem, a nieco później z Poznaniem i Koszalinem. Oddzielny rozdział w historii stanowi okres II wojny światowej. Cała produkcja przemysłowa została ukierunkowana na potrzeby wojny. W mieście już od 1939 roku powstał duży obóz jeniecki, tzw. Stalag II D, w którym więziono jeńców wojennych, początkowo tylko polskich, a następnie różnych narodowości koalicji antyhitlerowskiej i Włoch. W wyniku działań wojennych Stargard został zniszczony w 72%, a jego zabytkowa część (Starówka) spłonęła całkowicie.

Pomimo znacznych zniszczeń wojennych, w mieście jest wiele wartych obejrzenia zabytków. Zabytkiem rangi światowej, najcenniejszym na Pomorzu Zachodnim jest XIII wieczny gotycki kościół farny, dziś kolegiata p.w. Najświętszej Marii Panny. Podobnym wiekiem legitymuje się kościół parafialny pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. Historyczny Ratusz, bramy: Pyrzycka, Wałowa i Młyńska, mury obronne, to kolejne budowle świadczące o wielowiekowej historii miasta. Najstarszym obszarem zieleni wysokiej jest Park Chrobrego. Stare Miasto należy do grupy szczególnie zadbanych kompleksów budowlanych, pochodzących z epoki średniowiecza. Kompleks ten składa się z murów obronnych, które zostały uratowane fragmentarycznie oraz z bram i baszt kościołów w centrum starego rynku i kamieniczek mieszczańskich.

4. Turystyka, rekreacja i sport.

Nagromadzenie i klasa stargardzkich zabytków sprawiają, że Stargard Szczeciński jest miastem niezwykle ciekawym pod względem turystycznym. Aby przybliżyć walory Starego Miasta wytyczony został szlak turystyczny „Stargard – Klejnot Pomorza”. Trasa wiedzie w większości XVIII i XIX wiecznymi plantami o długości 3 km. Biegają one wzdłuż wałów, bastionów, baszt i bastei.

Miasto dysponuje nowoczesną bazą sportowo - rekreacyjną, zapewniającą doskonałe warunki uprawiania sportu i rekreacji, zarówno sportowcom wykwalifikowanym, jak i amatorom. Centrum aktywnego wypoczynku jest Ośrodek Sportu i Rekreacji (OSiR). Posiada on następujące obiekty sportowo - rekreacyjne: 25 metrowy basen pływacki kryty - dziennie odwiedzany przez ponad 600 osób, profesjonalną siłownię - Open OSiR, miejską halę sportową, dwie profesjonalne sale do aerobiku, saunę i solarium, cztery korty tenisowe oraz 14 hektarowy ośrodek nad jeziorem Miedwie, z 400 metrową plażą, campingiem, bazą gastronomiczną. OSiR i jego pracownicy stawiają na organizację imprez sportowo - kulturalnych i animację amatorskiego ruchu sportowego.

Sportowcy ze Stargardu Szczecińskiego od lat rozślawiają miasto na forum krajowym i międzynarodowym. W 12 stargardzkich klubach sportowych działają między innymi sekcje: brydża sportowego, karate, kolarstwa, koszykówki mężczyzn, lekkoatletyki, piłki nożnej, pływacka, pływania podwodnego, siatkówki dziewcząt, tenisa stołowego, windsurfingu, zapaśnicza i żeglarstwa. W każdej z tych dyscyplin zdobywano już tytuły mistrzów województwa, makroregionu, a nawet kraju. Aktualnie największy splendoru przysparzają miastu koszykarze LKS "Spójnia" oraz pływacy z klubów "Neptun" i "Barakuda". Rozwój sportu masowego i wyczynowego nie byłby możliwy bez posiadania odpowiednich obiektów. Stargard może się pochwalić m.in. nowoczesnym stadionem lekkoatletycznym z nawierzchnią tartanową, stadionem piłkarskim, zmodernizowaną pływalnią miejską z 25 metrowym basenem pływackim, halą sportową - największy w regionie obiekt (pow. około 1500 m²), w którym prowadzone są rozgrywki w koszykówce, siatkówce i piłce ręcznej. Do najbardziej znanych stargardzkich imprez sportowych należą: Memoriał Lekkoatletyczny dr Jerzego Cieśli oraz Nocne Kryterium Kolarskie. W obu imprezach, organizowanych w ramach dorocznych Dni Stargardu, uczestniczy krajowa czołówka zawodników oraz sportowcy z innych krajów.

5. Fundusze unijne

W ramach przygotowania miasta Stargard Szczeciński do absorpcji zewnętrznych środków finansowych, pochodzących ze środków przedakcesyjnych i funduszy strukturalnych w drugiej połowie roku 2004, przygotowane zostały następujące wnioski o dofinansowanie zadań inwestycyjnych, przewidzianych w Kierunkach Działania Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego i Wieloletnim Planie Inwestycyjnym:

- A) Wniosek w ramach Programu Współpracy Przygranicznej Phare- Fundusz Projektów Małej Infrastruktury SIPF, na współfinansowanie zadania o nazwie: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY NA TERENIE PARKU PRZEMYSŁOWEGO W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM. Wniosek został złożony w dniu 5 lipca 2004 roku do Departamentu Integracji Europejskiej Zachodniopomorskiego Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie. W chwili obecnej nadal nie została zakończona procedura oceny wniosków. Wyniki spodziewane są w pierwszym kwartale 2005 r. Gmina wystąpiła o dofinansowanie w wysokości: 280.901,35 EURO.

- B) Wniosek w ramach kontraktu dla Województwa Zachodniopomorskiego na rok 2004 na współfinansowanie zadania o nazwie: BUDOWA PARKU DO JAZDY NA ROLKACH I ŁYŻWOROLKACH „SKATE PARK” W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM. Wniosek został oceniony pozytywnie. Projekt otrzymał dofinansowanie w wysokości 30.000 zł. Skate Park został otwarty w lipcu 2004r. Projekt został ostatecznie zrealizowany i rozliczony.

- C) Wniosek w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Priorytet I , Działanie 1.4- Kultura i turystyka, Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na współfinansowanie zadania o nazwie: Budowa sali wielofunkcyjnej w Stargardzkim Centrum Kultury w Stargardzie Szczecińskim. Wniosek został wybrany uchwałą Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego do dofinansowania ze środków EFRR w ramach działania 1.4 – Rozwój kultury i turystyki. Kwota w wysokości 7 479 093,75 PLN, o którą wnioskowała Gmina - Miasto Stargard Szczeciński została przyznana w pełnej wysokości. W chwili obecnej pełna dokumentacja projektowa, która podlegała ocenie, została przekazana do

Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Departament Wdrażania Funduszy Strukturalnych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego przygotowuje umowę pomiędzy Gminą- Miasto Stargard Szczeciński a Wojewodą w sprawie dofinansowania projektu.

- D) Wniosek w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A pn.: „ Rozbudowa infrastruktury na terenie Parku Przemysłowego w Stargardzie Szczecińskim”. W dniu 29 listopada Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego ogłosił, iż nabór wniosków w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Interreg, komponent III A rozpocznie się 15 grudnia 2004 r. W ciągu ostatniego miesiąca przygotowany został wniosek oraz kompletna dokumentacja stanowiąca załączniki niezbędne do złożenia wniosku. Szacunkowa wartość zadania: 374.535,11 EURO.
- E) Wniosek w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A pn.: „ Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Broniewskiego w Stargardzie Szczecińskim”. Przygotowany został wniosek oraz kompletna dokumentacja stanowiąca załączniki niezbędne do złożenia wniosku. Szacunkowa wartość zadania: 327.832,90 EURO
- F) Wniosek w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A pn.: „ Szlak turystyczny Stargard – Klejnot Pomorza. Historia w gotyk zaklęta.” Przygotowany został wniosek oraz kompletna dokumentacja stanowiąca załączniki niezbędne do złożenia wniosku. Szacunkowa wartość zadania: 12.000 EURO.
- G) Wniosek w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A pn.: „ X Polsko-Niemiecki Festiwal Młodzieży w Stargardzie Szczecińskim”. Przygotowany został wniosek oraz kompletna dokumentacja stanowiąca załączniki niezbędne do złożenia wniosku. Partnerem przy projekcie jest miasto partnerskie Stralsund (Niemcy) oraz Euroregion Pomerania z siedzibą w Locknitz. Wartość zadania: 347.000 złotych.
- H) Wniosek w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Priorytet I, Działanie 1.5 – Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego, pn. „eUrząd – przyjazna administracja w Urzędzie Miejskim w Stargardzie Szczecińskim”. Projekt został wpisany do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Wniosek wraz z pełną

dokumentacją został złożony w styczniu 2005 r. Projekt przewiduje następujące rozwiązania, które mają służyć interesantom załatwiających sprawy w Urzędzie Miejskim w Stargardzie Szczecińskim:

- Umożliwienie dostępu do interaktywnych usług publicznych - elektronicznego obiegu dokumentów,
- Umożliwienie elektronicznej archiwizacji dokumentów,
- Rozwój elektronicznych usług dla ludności – infrastruktura klucza publicznego (załatwianie spraw on-line, zamówienia publiczne on-line, itp.).

Koszt projektu: 380.00,00 złotych.

6. Współpraca międzynarodowa.

Stargard Szczeciński jest miastem otwartym na kontakty międzynarodowe, czego wynikiem jest partnerstwo z innymi miastami: Wijchen (Holandia), Stralsund (Niemcy), Slagelse (Dania), Saldus (Łotwa) i Elmshorn (Niemcy).

Rozwijanie i umacnianie kontaktów międzynarodowych miasto traktuje jako ważny element jego promocji, ukierunkowanej głównie na stymulowanie rozwoju gospodarczego. Podejmowane działania służą także dotarciu z ofertą inwestycyjną miasta do potencjalnych partnerów kapitałowych rodzimych i zagranicznych. Miasto Stargard Szczeciński tradycyjnie uczestniczy w krajowych i zagranicznych prezentacjach, targach, seminariach i konferencjach. Obecne jest m. in. na dorocznych Targach Turystycznych ITB w Berlinie, imprezach targowych w Szczecinie i Barzkowicach, Targach Nieruchomości w Szczecinie, targach informacyjnych miast partnerskich w Stralsundzie oraz wielu innych. Najbardziej jednak cieszy rosnąca z roku na rok liczba nowo powstałych firm, w tym z udziałem kapitału zagranicznego, tworzących nowe stanowiska pracy dla mieszkańców Stargardu Szczecińskiego.

7. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego.

Stargard Szczeciński i jego okolice odznaczają się nieprzeciętnymi walorami przyrodniczymi. Ma to swoje odzwierciedlenie w ilości i powierzchni przyrodniczych obszarów chronionych. W okolicach Stargardu Szczecińskiego znajduje się rezerwat przyrody „Ozy Kiczarowskie” oraz użytek ekologiczny „Żabie Uroczysko” – na północ od miasta w dolinie rzeki Iny.

Na terenie Stargardu Szczecińskiego prowadzone są działania w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Najważniejsze z nich, to prace rekultywacyjne na terenach po byłym lotnisku w Kluczewie. W grudniu 2004r. zakończono ostatni etap prac. Uzyskano następujący efekt ekologiczny:

- szcerpano 50 762 dm³ ropopochodnych,
- oczyszczono 271 109 m³ wody.

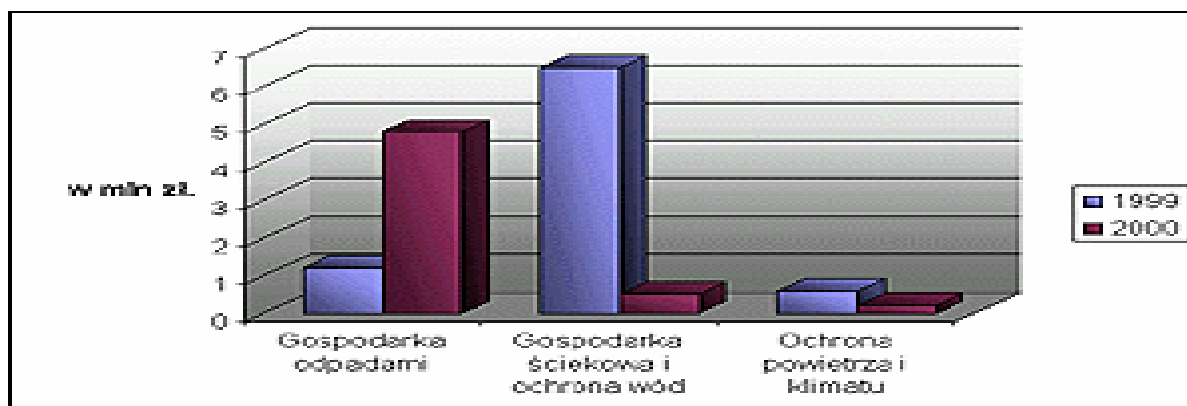
Na podstawie dotychczas realizowanych działań oraz uzyskanych efektów nie przewiduje się kontynuacji prac rekultywacyjnych w roku 2005 i latach następnych. Zakłada się możliwość kontynuowania monitoringu przedmiotowego terenu.

Na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego zlokalizowany jest jeden punkt pomiarowy stężeń zanieczyszczeń powietrza – Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowy Inspektor Sanitarny przy ul. Czarnieckiego 34, który dokonuje pomiarów emisji dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu zawieszonego ogółem. Ich pomiary nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych.

W 2004 roku Miasto zakończyło prace nad opracowaniem „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Stargardu Szczecińskiego” oraz „Planu gospodarki odpadami miasta Stargardu Szczecińskiego”. „Plan gospodarki odpadami dla miasta Stargardu Szczecińskiego” stanowi integralną część „Gminnego programu ochrony środowiska dla miasta Stargardu Szczecińskiego”. Wśród postulatów jakie znalazły się w Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Stargardu Szczecińskiego znajduje się postulat inicjowania działań na rzecz poprawy warunków wodnych w zlewni górnej Iny m.in. podjęcie prac- wspólnie z zainteresowanymi gminami - nad opracowaniem perspektywicznego programu poprawy warunków wodnych w zlewni górnej Iny, współdziałanie z sąsiednimi gminami na rzecz utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu "Dolina Iny".

TABELA 2

Nakłady na ochronę środowiska w latach 1999-2000 przedstawiają się w następujący sposób:

8. Uwarunkowania komunikacyjne.

Stargard Szczeciński jest ważnym węzłem komunikacyjnym. Przez miasto prowadzi 98 km dróg, w czym 30 km dróg lokalnych. Zbiega się 5 linii kolejowych, z czego najważniejsze to połączenia ze Szczecinem, Poznaniem i Gdańskiem. W odległości 40 km od Stargardu znajduje się port lotniczy Goleniów. Dogodne połączenia z Berlinem ułatwia komunikację lotniczą z całym światem. Do Stargardu Szczecińskiego można dojechać trasą nr 3 z Gorzowa Wielkopolskiego lub ze Świnoujścia przez Goleniów. Dzięki funkcjonowaniu połączeń PKS, łatwo można dostać się ze Stargardu Szczecińskiego do wszystkich miejscowości regionu i niektórych dalej usytuowanych miast. Problemem związanym z komunikacją kołową jest zły stan dróg w stosunku do rosnącego ruchu samochodowego oraz ciągle niski poziom inwestowania w infrastrukturę drogową. Dynamiczny rozwój motoryzacji sprawia, że historycznie ukształtowany układ komunikacyjny przestaje spełniać swoje funkcje a mieszkańcy miasta narażeni są na jego ujemne działanie. Ruch tranzytowy, o dużym udziale samochodów ciężarowych prowadzony przez sieć ulic miejskich, stanowi obecnie duże zagrożenie dla mieszkańców miasta. Poprawę sytuacji może przynieść budowa południowego obejścia miasta, modernizacja istniejącego systemu drogowego, budowa nowych połączeń drogowych oraz ścieżek rowerowych.

W Stargardzie Szczecińskim dobrze rozwinięta jest miejska komunikacja autobusowa. Większość linii przebiega przez centrum miasta, ulicami o dużym natężeniu komunikacyjnym. Linie komunikacji autobusowej obsługują również miejscowości

podmiejskie. Przewozy pasażerskie realizowane są na obszarze zamieszkałym przez ponad 80 tysięcy osób.

Położenie Stargardu Szczecińskiego przy drodze krajowej nr 10 stwarza szansę rozwoju gospodarczego miasta ze względu na dobrą dostępność komunikacyjną terenów działalności gospodarczej. W roku 2004 wykonane zostało połączenie drogowe z obszarem Stargardzkiego Parku Przemysłowego. Skomunikowanie terenów inwestycyjnych spowodowało wzrost zainteresowania potencjalnych inwestorów do rozpoczęcia działalności gospodarczej w Stargardzie Szczecińskim.

9. Energetyka.

Energia elektryczna dla miasta dostarczana jest na poziomie wysokiego napięcia 110 KV liniami napowietrznymi. Istniejąca sieć energetyczna posiada rezerwy mocy, które mogą zostać wykorzystane do rozbudowy miejskiej sieci elektroenergetycznej. Najlepsze warunki zasilania w energię elektryczną występują w zachodniej, centralnej, wschodniej i północnej części miasta w miejscach, gdzie rozbudowana jest sieć kablowa średniego napięcia 15 KV.

10. Sieć gazowa.

Stargard Szczeciński zgazyfikowany jest gazem ziemnym podgrupy GZ-50. Źródłem gazu jest istniejąca stacja redukcyjna średniego ciśnienia zlokalizowana przy ulicy Szczecińskiej. Na terenie miasta gaz rozprowadzany jest do odbiorców indywidualnych, głównie siecią rozdzielczą średniego i niskiego ciśnienia. W pobliżu miasta zlokalizowany jest również gazociąg systemowy gazu wysokometanowego. Istniejący i rozbudowany system sieci gazowej pozwala na zaspokojenie rosnącego popytu na gaz przez miasto. Położenie Stargardu Szczecińskiego, w stosunku do krajowego systemu gazowniczego, nie przewiduje trudności technicznych w zaopatrzeniu w paliwo gazowe.

11. Sieć wodociągowo –kanalizacyjna.

Stan wodociągów Stargardu Szczecińskiego odpowiada potrzebom miasta. Istnieje ujęcie wody pitnej o wystarczającej wydajności, w pełni pokrywające zapotrzebowanie w tym zakresie oraz stacja wodociągowa uzdatniająca wodę w wymaganych ilościach. Stan skanalizowania miasta jest zadawalający i osiągnął wartość zbliżoną do 100%. Miasto posiada korzystne warunki dla lokalizowania nowych inwestycji budowlanych o charakterze gospodarczym i mieszkaniowym, z uwagi na posiadanie dobrego zaplecza w zakresie uzbrojenia wodno-kanalizacyjnego. Ścieki miejskie podlegają procesowi oczyszczania w mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków. Składa się z 3 bioksybłoków o przepustowości po 12.500,00 m³ na dobę każdy. Bioksybłoki posiadają dobową zdolność oczyszczania wynoszącą 37,5 tys m³ znacznie przewyższającą obecne potrzeby miasta. Ścieki doprowadzane z niej do rzeki Iny spełniają wszystkie parametry, określone w pozwoleniu wodno-prawnym.

12. Własność nieruchomości, mienie komunalne.

W strukturze własności gruntów w Stargardzie Szczecińskim wyodrębnić można grunty państwowe, grunty komunalne oraz grunty podmiotów prywatnych. W roku 1998 zakończony został w Stargardzie Szczecińskim proces komunalizacji mienia. Według danych z 2004 r. grunty komunalne stanowiły 1.697,01 ha. Według raportu z czerwca 2004r, w ciągu 12 miesięcy poprzedzających sprawozdanie zbyto blisko 62 ha gruntów stanowiących mienie komunalne. W 2004r. mieszkaniowy zasób Miasta stanowiły również 224 budynki komunalne. Miasto miało również udział w 407 budynkach wspólnot mieszkaniowych.

13. Gospodarka Gminnym Zasobem Nieruchomości

13.1 Sprzedaż lokali mieszkalnych

Sprzedaż lokali mieszkalnych odbywa się w oparciu o ustawy: z dnia 24 czerwca 1994r. o własności lokali (Dz.U.Nr 85, poz.388 z późn. zmianami) i z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004r. Nr 261, poz. 2603):

- w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców z zastosowaniem bonifikat w sposób określony w uchwale Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim i ww. ustawach,
- w pierwszej kolejności sprzedaż lokali położonych w budynkach, stanowiących współwłasność z Miastem, aż do całkowitego zbycia udziałów Miasta w tych nieruchomościach,
- sprzedaż lokali mieszkalnych w pozostałych budynkach mieszkalnych, z wyłączeniem budynków i lokali, przeznaczonych na lokale socjalne i lokale zamienne,
- w drodze przetargu – jeżeli najemca lokalu położonego w budynku stanowiącym współwłasność z Miastem, któremu wcześniej zaoferowano nabycie tego lokalu, nie skorzystał z przysługującego mu pierwszeństwa nabycia, na zasadach określonych w ustawie, lokal przeznaczony zostaje do zbycia w drodze przetargu.

Wykup mieszkań po wykonaniu ulepszenia:

- 1/ w przypadku wykupu mieszkania, w którym dokonano ulepszenia nie wywołującego podwyżki czynszu, przy ustalaniu ceny mieszkania, będzie odliczony zrewaloryzowany nakład najemcy, pomniejszony o stopień zużycia technicznego danego elementu mieszkania,
- 2/ w przypadku wykupu mieszkania, w którym dokonano ulepszenia, które wywołuje podwyżkę czynszu, rozliczeniu będzie podlegać ta część nakładu poniesionego przez najemcę, która do chwili wykupu mieszkania nie została zrefundowana poprzez zawieszenie poboru czynszu.

TABELA 3

Sprzedaż terenów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne.

Lp.	Wyszczególnienie	Sprzedaż w latach								Sprzedaż	
		2004		2005		2006		Razem		2007 2013	
		Ilość działek	Pow. ha	Ilość działek	Pow. ha	Ilość działek	Pow. ha	Ilość działek	Pow. ha	Ilość	Pow. ha
1.	Sprzedaż terenów pod budownictwo jednorodzinne	7	0,7	7	0,8	10	1,0	24	2,5	20	2,0
2.	Sprzedaż terenów pod budownictwo wielorodzinne	-	-	12	0,8	5	0,5	17	1,3	10	1,0
	Razem	7	0,7	19	1,6	15	1,5	41	3,8	30	3,0

TABELA 4

Założenia dotyczące wielkości sprzedaży lokali mieszkalnych w latach 2004-2006 i 2007-2013

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość lokali stanowiących własność Miasta przeznaczonych do sprzedaży	Sprzedaż w latach				Sprzedaż 2007 2013
			2004	2005	2006	Razem	
1.	Lokale mieszkalne w budynkach wspólnot mieszkaniowych	1.800	95	95	95	285	650
2.	Lokale mieszkalne w budynkach komunalnych	300	25	20	15	60	40
	Razem	2.100	120	115	110	345	690

13.2. Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy - Miasta Stargardu Szczecińskiego na lata 2004 – 2007.

„Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy-Miasta Stargardu Szczecińskiego na lata 2004-2008” oraz „Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004 – 2006” i zawarte w nim ustalenia opracowane na bazie aktualnych wskaźników demograficznych miasta, na bazie dochodów członków stargardzkiej wspólnoty samorządowej oraz na podstawie stanu technicznego budynków komunalnych i liczby lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób miasta, wskazują na potrzeby mieszkaniowe miasta, na potrzeby remontowe budynków i lokali komunalnych, wykazują niezbędne nakłady na utrzymanie tych zasobów oraz zapotrzebowanie na remonty. W programie określono również zasady polityki czynszowej, kierunki prywatyzacji mieszkaniowego zasobu miasta, plan sprzedaży lokali komunalnych, zasady zarządzania mieszkaniowym zasobem miasta, program inwestycji mieszkaniowych, źródła finansowania.

13.3. Lokalny Program Remontów i Rewitalizacji Miasta Stargardu Szczecińskiego.

„Lokalny Program Remontów i Rewitalizacji Miasta Stargardu Szczecińskiego” określa działania w wyodrębnionych obszarach problemowych na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego. Są to kompleksowe przedsięwzięcia zmierzające do przywrócenia życia zdegradowanym obszarom, w których należy rozwiązywać problemy inwestycyjno - budowlane, ekonomiczne i społeczne.

Potrzeba rewitalizacji wynika z istniejącego deficytu prac remontowych i związanego z nim wysokiego stopnia dekapitalizacji starej zabudowy, jak również wysokiego stopnia zużycia technicznego i zestarzenia funkcjonalnego zabudowy i infrastruktury.

W związku z powyższym zgodnie z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego” do rewitalizacji wytypowano znaczne obszary występowania zdegradowanej zabudowy, a jednocześnie obejmujących cenne skupiska wartości przyrodniczych i kulturowych.

Określono trzy, zgodne z Programem ZPORR, kierunki rewitalizacji:

1) Rewitalizacja zabudowy miejskiej, a w tym osiem obszarów:

- a) Obszar śródmieścia ograniczony ulicami Towarową, M. Konopnickiej,
- b) Wojska Polskiego i kard. St. Wyszyńskiego oraz wzdłuż ul. Szczecińskiej,
- c) Kołnierz wokół terenów śródmiejskich wzdłuż ul. W. Polskiego i ul. Z. Krasieńskiego,
- d) Obszar śródmieścia pomiędzy ulicami : kard. St. Wyszyńskiego, St. Czarnieckiego, Księcia Bogusława IV i Księcia Barnima oraz Warszawską i Staszica,
- e) Obszar Starego Miasta z granicami przebiegającymi po zewnętrznej krawędzi dawnych obwarowań i plant miejskich,
- f) Obszar wzdłuż ul. Bydgoskiej i Andersa,
- g) Obszar wokół Placu Majdanek,
- h) Obszar wzdłuż ulicy Szczecińskiej,
- i) Obszar w Kluczeniu wzdłuż ul. Lotników.

2) Rewitalizacja zabudowy przemysłowej, w tym trzy obszary:

- a) Obszar parku przemysłowego przy ul. Pierwszej Brygady,
- b) Obszar pomiędzy ulicami Rzeźniczą i Brzozową,
- c) Obszar pomiędzy ulicami J. Kochanowskiego i St. Okrzei.

3) Rewitalizacja zabudowy powojkowej, w tym dwa obszary:

- a) Obszar wzdłuż ul. Cz. Tańskiego,
- b) Obszar dawnego Lotniska w Kluczewie,

13.4. Programy poprawy jakości gospodarowania mieniem mieszkaniowym Stargardu Szczecińskiego

W celu poprawy i racjonalizacji gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta planuje się zintensyfikowanie zamian pomiędzy stronami w mieszkaniach komunalnych. Dodatkowo, aby umożliwić egzekwowanie wyroków sądowych i pozyskanie dodatkowych mieszkań docelowych planuje się budowę mieszkań socjalnych, z przeznaczeniem na eksmisję osób z wyrokami sądowymi. W celu zmniejszenia zaległości, z tytułu opłat za mieszkania komunalne, przyjęto program oddłużenia wierzytelności, z tytułu opłat za używanie lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy – Miasta Stargardu Szczecińskiego.

W związku utrzymującym się bezrobociem w mieście wzrasta zapotrzebowanie na mieszkania komunalne, socjalne, jak i noclegownie. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom Stargardzkie TBS Sp. z o.o. w 2005 roku rozpoczęło adaptację budynku, z przeznaczeniem na mieszkania socjalne przy ul. Staszica 25. W wyniku inwestycji powstanie 16 lokali socjalnych (13 lokali jednopokojowych i 3 lokale dwupokojowe), w tym jedno na parterze dla osoby niepełnosprawnej. Inwestycja realizowana jest przy wsparciu finansowym Ministerstwa Infrastruktury, które wynika z ustawy z 29 kwietnia 2004r. o finansowym wsparciu tworzenia w latach 2004 – 2005 lokali socjalnych, noclegowni i domów dla bezdomnych. Koszt całkowity inwestycji wyniesie 1 036 430 zł, wsparcie finansowe z ministerstwa będzie stanowiło 26,09% całości kosztów, co stanowi 270 430 zł.

TABELA 5

Źródła finansowania inwestycji przedstawia poniższa tabelka.

Źródła finansowania	Wartość w zł	Udział %
środki własne, w tym:	766 000,00 zł	73,91 %
a. gmina	700 000,00 zł	67,54%
b. PUP	66 000,00 zł	6,37%
wsparcie finansowe	270 430,00 zł	26,09 %
<i>Razem</i>	1 036 430,00 zł	100,00 %

Przy wykorzystaniu wsparcia finansowego z Ministerstwa Infrastruktury powstanie również dom dla bezdomnych na 49 miejsc przy ul. Krasieńskiego 19/20. Inwestycja ta jest realizowana przez Caritas, przy współudziale miasta. Koszt inwestycji wyniesie 1 565 802 zł, z czego wsparcie finansowe będzie stanowiło 548 000 zł, tj. 35% całości kosztów.

TABELA 6

Poniższa tabela przedstawia źródła finansowania domu dla bezdomnych przy ul. Krasieńskiego

Źródła finansowania	Wartość w zł	Udział %
środki własne, w tym:	1 017 801,86 zł	65,00 %
c. gmina	200 000,00 zł	12,77%
d. Caritas	751 801,86 zł	48,02%
e. PUP	66 000,00 zł	4,21%
wsparcie finansowe	548 000,00 zł	35,00 %
Razem	1 565 801,86 zł	100,00 %

Miasto prowadzi również działania zmierzające do zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych najuboższej warstwy społeczeństwa, poprzez intensywniejszy rozwój budownictwa socjalnego o niskich czynszach i opłatach, walkę z bezdomnością, poprzez budowę schronisk i noclegowni.

Ponadto, Miasto Stargard Szczeciński prowadzi następujące programy i działania, których celem jest podniesieni jakości funkcjonowania gospodarki mieszkaniowej:

- 1) Program porządkowania i zagospodarowania przestrzeni publicznych w zespołach zabudowy mieszkalnej i miejskiej.
- 2) Remonty i modernizacja komunalnych budynków mieszkalnych.
- 3) Program aktywizacji Wspólnot Mieszkaniowych w celu przeprowadzenia remontów i termomodernizacji.
- 4) Program pomocy w uzyskaniu mieszkania „Potrzebny Dom”:
  - a) Program „Bez Barrier”.
  - b) Program „Na Start”.
  - c) Program Nie Sami/Senior.

Program porządkowania i zagospodarowania przestrzeni publicznych w zespołach zabudowy mieszkalnej i miejskiej.

Z uwagi na fakt, iż wiele kwartałów otoczonych jest budynkami o różnych formach własności i przeznaczeniu, konieczne jest wypracowanie ścieżki współpracy w celu kompleksowego i spójnego zagospodarowania przestrzeni wspólnych tzn. wnętrza podwórza, zabudowy śmietników, budowa drogi dojazdowej itp. Jako program pilotażowy przyjęto realizację „kwartału A” u zbiegu ulic Konopnickiej, Piłsudskiego, Wojska Polskiego, Limanowskiego.

Remonty i modernizacja komunalnych budynków mieszkalnych.

W celu poprawy warunków życia mieszkańców, jak i stanu technicznego mieszkań w budynkach komunalnych opracowano Program „Małych Ulepszeń”, który stanowi element Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy-Miasta Stargard Szczeciński na lata 2004-2008 oraz Programu remontów i rewitalizacji Miasta Stargardu Szczecińskiego. Program ten polega na dotowaniu i wspieraniu niewielkich ulepszeń np. wykonanie wc, łazienki, zastąpienie pieców kaflowych centralnym ogrzewaniem, wspiera również inicjatywy

mieszkańców dotyczące remontów części wspólnych, jak np. remont klatek schodowych, remont elewacji, wykonanie obudowy śmietnika, wykonanie elementów zagospodarowania podwórza. Realizacja Programu „Małych Ulepszeń” przyniesie wymierne efekty w postaci wzmożonej aktywności społeczeństwa w poprawę stanu mieszkań, klatek, jak i otoczenia, a to przełoży się na poprawę wizerunku osiedla, dzielnicy, miasta.

Program aktywizacji Wspólnot Mieszkaniowych w celu przeprowadzenia remontów i termomodernizacji.

W celu poprawy stanu technicznego budynków, a także ich otoczenia, które bezpośrednio wpływa na wizerunek Miasta Stargardu Szczecińskiego, a tym samym na wzrost atrakcyjności terenu pod względem turystyki, opracowano program skierowany do wspólnot mieszkaniowych. Program „NASZ DOM” wpisuje się „Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy – Miasta Stargardu Szczecińskiego na lata 2004 – 2008 oraz „Program Remontów i Rewitalizacji Miasta Stargardu Szczecińskiego”. Program ten ma na celu aktywizację i integrację społeczną mieszkańców, poprzez przyznawanie im pomocy finansowej, w formie dotacji na dofinansowanie przedsięwzięć remontowych budynków wspólnot mieszkaniowych. Bezpośrednim rezultatem realizacji programu będzie poprawa wizerunku budynku mieszkalnego, natomiast oczekiwanym rezultatem będzie wzrost zainteresowania programem pozostałych wspólnot mieszkaniowych.

TABELA 7

Poniższe tabele przedstawiają wykaz budynków wspólnot mieszkaniowych objętych programem „Nasz Dom” w latach 2004-2013

Rok	Ilość wspólnot mieszkaniowych	Pow. budynku	Szacunkowa wartość	w tym:	
				środki własne	dotacja
2004	4	4 100	250.316	181.036	69.280
2005	6	6 650	583.000	333.000	250.000
2006	8	14 500	975.000	574.000	401.000
2007	13	11 650	2.390.000	119 500	119 500
2008	10	7 950	1.610.000	805 000	805 000
2009	7	5 200	880.000	440 000	440 000
2010-2013	40	32 000	6 440 000	3 220 000	3 220 000

Kolejną formą aktywizacji wspólnot mieszkaniowych w poprawę wizerunku miasta są przedsięwzięcia termomodernizacyjne finansowane w 80 % z preferencyjnego kredytu, umożliwiającego uzyskanie premii w wysokości 25% wartości kredytu. Pozostałe 20% wartości inwestycji stanowi wkład własny wspólnoty mieszkaniowej, który w przypadku wspólnot z udziałem Miasta może być uzupełniony dotacją miejską.

TABELA 8

Poniższa tabela przedstawia przedsięwzięcia termomodernizacyjne w latach 2004-2013.

Rok	Ilość wspólnot mieszkaniowych	Szacunkowa wartość	w tym:		
			Kredyt termomodernizacyjny	środki własne	dotacja
2004	11	3 603 441	2 419 640	937 801	246 000
2005	6	1 651 518	1 176 038	383 980	91 500
2006	6	1 460 000	1 160 000	170 000	130 000
2007	3	725 000	580 000	85 000	60 000
2008	5	1 015 000	810 000	120 000	85 000
2009	4	1 030 000	800 000	140 000	90 000
2010-2013	20	4 060 000	3 240 000	480 000	340 000

Program pomocy w uzyskaniu mieszkania „Potrzebny Dom”

Identyfikacja problemów społecznych dowiodła, iż do najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym należą trzy grupy społeczne:

- a) niepełnosprawni,
- b) wychowankowie opuszczający Domy Dziecka i rodziny zastępcze,
- c) osoby w podeszłym wieku, tzw. Seniorzy.

Wychodząc naprzeciw tym grupom społecznym opracowano program „Potrzebny Dom”. Ma on na celu pomoc w pozyskaniu mieszkania i przystosowaniu go do potrzeb najemcy. W związku z odmiennymi potrzebami opracowano trzy podprogramy, które bezpośrednio określają potrzeby wyżej wymienionych grup społecznych oraz sposoby pomocy w przystosowaniu się do życia w społeczeństwie i aktywnym w nim uczestniczeniu.

Partnerem w większości programów są organizacje pozarządowe. Taka współpraca zwiększa dynamikę działań, poza tym członkowie organizacji najlepiej wiedzą, w jaki sposób należy odpowiadać na potrzeby danych środowisk.

Realizację programu „Potrzebny Dom” planuje się, przy wsparciu finansowym z preferencyjnego kredytu Krajowego Funduszu Mieszkaniowego finansowanego przez budżet państwa, który mogą pozyskać towarzystwa budownictwa społecznego i sfinansować nim w 70% budowę mieszkań. Natomiast pozostała część, około 25% kosztów budowy sfinansowana zostanie przez lokatora, organizację pozarządową lub miasto. Niektóre koszty budowy i eksploatacji mieszkań dla specjalnych lokatorów mogą być dofinansowane ze specjalistycznych funduszy krajowych i europejskich. Wymaga to jednak wiedzy, o wciąż zmieniających się możliwościach i umiejętności aplikowania o nie.

Program „Bez Barrier”

Program „Bez Barrier” skierowany do osób niepełnosprawnych, wdrożony z sukcesem dzięki współpracy Zarządu Spółki z Zarządem Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Stargardzie Szczecińskim. W ramach programu zostały wybudowane mieszkania tzw. „chronione” dla podopiecznych Koła. Segmenty przeznaczone dla osób niepełnosprawnych składają się z mieszkań jednopokojowych z łazienkami, w celach integracyjnych wspólna jest kuchnia-jadalnia. Przewidziane zostało także mieszkanie dla opiekuna osób niepełnosprawnych.

Do użytku zostały oddane 2 klatki po 11 mieszkań plus 1 dla opiekuna, wybudowane w 1999r, 2002r, r przy ul. Przedwiośnie w Stargardzie Szczecińskim. W jednej klatce Podopieczni Koła uruchomili sklep spożywczy, w którym sprzedają między innymi własne wyroby garmazeryjne, wyprodukowane w ZAZ Centralnej Kuchni. Działanie to ma na celu walkę z bezrobociem, a szczególnie wśród osób niepełnosprawnych.

W 2003 roku Stargardzkie TBS Sp. z o. o. przystąpiło również do budowy pensjonatu dla osób niepełnosprawnych przy ul. Władysława Broniewskiego, w którym zrealizowanych zostało dziesięć mieszkań dla osób niepełnosprawnych i jedno mieszkanie dla opiekuna. Oddanie Pensjonatu do użytku nastąpiło w czerwcu 2004 roku.

Natomiast we współpracy ze Stowarzyszeniem "POMOST" w Stargardzie powstają mieszkania dla ludzi z dysfunkcją ruchu. Kolejnym krokiem realizacji Programu „Bez Barrier” będzie dotarcie do osób z innymi niepełnosprawnościami i wypracowanie płaszczyzny współpracy.

Program „Na Start”

Program „Na Start” powstał z myślą o usamodzielniających się wychowankach domów dziecka. Znaczna część wychowanków nigdy nie mieszkała w normalnie gospodarującej rodzinie; doświadczenia innych pokazują, że w związku z tym nie będzie potrafiła poprowadzić własnego domu i budżetu. Aby ułatwić im start w dorosłe życie postanowiono stworzyć tzw. inkubatory- mieszkania składające się z kilku sypialni i części wspólnej, kuchennej- jadalnianej- salonowej. Samodzielnych, młodych ludzi wspierać ma przyjaciel domu - instruktor, wychowawca, który będzie ich odwiedzał w miarę potrzeb i udzielał rad i niezbędnego wsparcia. Mieszkanie w inkubatorze będzie okresem przygotowawczym do dorosłego życia. Po kilkunastu miesiącach mieszkania w inkubatorze młody człowiek będzie miał możliwość wynajęcia w Stargardzkim TBS-ie samodzielnego, niewielkiego mieszkania o powierzchni 25 lub 30 m kw. Obecnie prowadzone są rozmowy z organizacjami pozarządowymi - potencjalnymi partnerami, którzy mogliby pomóc w realizacji tego przedsięwzięcia, m.in. ze Stowarzyszeniem „Serce Dzieciom”, z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, ze Związkiem Harcerstwa Polskiego oraz z nowo powstałym Stowarzyszeniem Lokus in Mundi, którego celem jest pomoc wychowankom domu dziecka.

Po tych konsultacjach uściślona koncepcja realizacji programu uzgodniona zostanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i przedstawiona Prezydentowi Miasta. Liczymy, że samorząd uzna ten projekt za interesujące rozwiązanie i sfinansuje w koniecznej części budowę inkubatora. Niezbędne środki na budowę samodzielnych mieszkań dla opuszczających inkubator młodych ludzi organizowane będą w różny sposób, między innymi poprzez szeroko zakrojone, wieloletnie akcje charytatywne. Obsługa wychowawcza inkubatora będzie finansowana ze środków unijnych.

Program Nie Sami/Senior

Program „Nie Sami” ma na celu stworzenie mieszkań dla ludzi w podeszłym wieku, z całodobową opieką medyczną, pomocą w czynnościach gospodarczych. Poza zawodową opieką przewiduje się pomoc wolontariuszy. Program „Nie Sami” zakłada tworzenie zespołów mieszkań dla emerytów i rencistów. Zlokalizowane będą one w budynku usytuowanym na terenie Kluczewa, z dala od miejskiego zgiełku z dostępem do terenu

zieleni. Przewiduje się, że będzie to budynek jednopiętrowy, z dużym holem, który będzie pełnił funkcję integracyjną dla mieszkańców. Program przewiduje możliwość zamiany mieszkań komunalnych, spółdzielczych o dużej powierzchni na mniejsze, w zasobach objętych programem „Nie Sami” bez partycypacji.

13.5. Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych w ramach Programu Gospodarowania Mieszkaniowy Zasobem Miasta Stargardu Szczecińskiego na lata 2004-2008 (2013)

Zadania w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych określone zostały w uchwale Rady Miejskiej - „Programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy-Miasta Stargardu Szczecińskiego na lata 2004-2008”. Program określa, że miasto na zasadach i w wypadkach przewidzianych w ustawie zapewnia lokale socjalne i lokale zamienne, może wynajmować lokale mieszkalne gospodarstwom domowym o niskich dochodach oraz osobom wymagającym lokalu o specjalnych walorach, a w szczególności osobom niepełnosprawnym, osobom sędziwym i wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, którym udzielać będzie wsparcia w jego uzyskaniu. Miasto może także uczestniczyć w realizacji i eksploatacji obiektów służących zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, takich jak: pensjonaty socjalne, schroniska dla bezdomnych, noclegownie. Szczegółowe warunki przydziału lokali mieszkalnych określa uchwała Rady Miejskiej w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy-Miasta Stargardu Szczecińskiego oraz udzielania pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych członków stargardzkiej wspólnoty samorządowej.

14. Oferta inwestycyjna Stargardu Szczecińskiego.

Stargard Szczeciński ma przygotowaną dla inwestorów ofertę terenów do zagospodarowania i wykorzystania. Strategicznym kompleksem nieruchomości jest obszar Stargardzkiego Parku Przemysłowego. Obszar parku przemysłowego tworzy konkretny zespół wyodrębnionych nieruchomości. Na obszarze Stargardzkiego Parku Przemysłowego tworzone są, we współpracy wszystkich partnerów zaangażowanych w projekt, korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości. Za zarządzanie i rozwój parku przemysłowego odpowiedzialna jest Stargardzka Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.

Oferta terenów inwestycyjnych jest zróżnicowana. Składają się na nią działki zabudowane halami produkcyjnymi po byłym przedsiębiorstwie - Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego S.A. oraz tereny niezabudowane, przygotowywane dla nowych inwestycji. Na obszarze parku zrealizowana została inwestycja drogowa, ułatwiająca komunikację z drogą krajową nr 10. Środki na inwestycję zostały pozyskane przez miasto z przedakcesyjnego programu Phare Fundusz Projektów Infrastruktury Okołobiznesowej BRIPF. Oddanie drogi dojazdowej

do parku przemysłowego nastąpiło we wrześniu 2004 roku. Znaczna część nieruchomości parku przemysłowego skomunikowana jest dodatkowo z węzłem kolejowym.

15. Gospodarka.

Cechą charakterystyczną gospodarki Stargardu Szczecińskiego a zarazem jej mocną stroną jest zróżnicowanie prowadzonych tutaj działalności gospodarczych. Na obszarze miasta wykształciło się kilka wiodących specjalizacji w zakresie działalności przemysłowych m. in. przetwórstwo żywności, przemysł metalowy, przemysł odzieżowy. Tendencją wzrostową charakteryzuje się rozwój usług, czemu w istotny sposób sprzyja nadanie miastu rangi ośrodka powiatowego. Pozytywną cechą wpływającą na rozwój jest pewna rezerwa terenów do zainwestowania miejskiego. Miasto posiada również pewne zasoby gruntów komunalnych, także w centrum miasta, które mogą być wykorzystane na cele rozwojowe pod działalność inwestycyjną.

16. Sektor komunalny.

Stargard Szczeciński nazywany jest miastem, w którym zapewniono mieszkańcom „bezpieczeństwo komunalne”. Gospodarką komunalną zajmują się spółki miejskie z udziałem miasta. W celu kreowania sprzyjających warunków dla rozwoju gospodarczego, a także poprawy życia mieszkańców miasto znaczne środki przeznacza na budowę infrastruktury komunalnej. Zainwestowano w modernizację ciepłownictwa, budowę oczyszczalni ścieków oraz zapewnienie dobrej jakości wody. Przedsiębiorcy mogą też liczyć na dobrze wykwalifikowaną kadrę z różnych dziedzin. W 1997 roku powołano Towarzystwo Budownictwa Społecznego, którego przedmiotem działania jest budowa domów z mieszkaniami na wynajem, ich eksploatacja, administracja mieszkaniowymi zasobami komunalnymi oraz zarządzanie i obrót nieruchomościami.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Spółka miejska MPGK wykonuje wszystkie podstawowe usługi, decydujące o "bezpieczeństwie komunalnym" miasta. W jej skład wchodzi:

- Zakład Wodociągów i Kanalizacji
- Oczyszczalnia ścieków
- Zakład Oczyszczania Miasta
- Zakład Obsługi Urządzeń Komunalnych i Oddział Usług Pogrzebowych

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Stargard Szczeciński jest jednym z nielicznych miast dysponujących tzw. pierścieniową siecią grzewczą, zapewniającą okreśną dostawę ciepła do mieszkań w przypadku awarii na trasie ciepłociągu. Jest to po całkowitym zautomatyzowaniu i skomputeryzowaniu centralnej ciepłowni miejskiej, zautomatyzowaniu i opomiarowaniu około ćwierć tys. węzłów ciepłowniczych, efekt kolejnego etapu wdrażania przez PEC, spółkę ze 100% udziałem miasta, planu ucieplwienia Stargardu Szczecińskiego. Konsekwentne unowocześnianie procesów technologicznych, rozbudowa i modernizacja dziś już ponad 40 - kilometrowej miejskiej sieci ciepłowniczej oraz rygorystyczne przestrzeganie norm i standardów Prawa Energetycznego, owocuje polepszeniem parametrów jakościowych, a tym samym pozytywnie wpływa na stan środowiska naturalnego. Wymiernym tego efektem stało się wyeliminowanie ponad 50 lokalnych kotłowni spalających wcześniej w centrum miasta kilkanaście tysięcy ton opału. Projekt modernizacji systemu ciepłowniczego miasta do roku 2010 uwzględnia także możliwość wykorzystania zalegających pod miastem bogatych złóż geotermalnych. Zadania tego podjęła się spółka Geotermia Stargard, dla której PEC jest naturalnym partnerem. PEC posiada certyfikat ISO 9002.

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. - łączy prowadzoną, na zasadach komercyjnych, działalność związaną z zarządzaniem zasobami lokali mieszkaniowych i użytkowych miasta, z budową nowych domów dla rodzin o przeciętnych dochodach. Stargardzkie TBS jest wiarygodnym partnerem dla kontrahentów, w tym banku kredytującego budownictwo mieszkaniowe. W oparciu o otrzymane w aportcie od miasta działki budowlane STBS buduje mieszkania. Część osób zasiedlających te mieszkania zwalnia mieszkania komunalne, które otrzymują rodziny o najniższych dochodach. Stargardzki eksperyment, to nie tylko połączenie zdań administracyjnych z prowadzeniem inwestycji lecz także tzw. budownictwo chronione. Część mieszkań jest oddawana przez STBS osobom niepełnosprawnym oraz ich opiekunom.

Miejski Zakład Komunikacyjny - zgodnie z międzygminnym porozumieniem zapewnia komunikację zbiorową, nie tylko w mieście lecz także mieszkańcom sąsiednich gmin: Kobyłanki, Starej Dąbrowy. Jest to obszar obejmujący 18 miejscowości. Firma świadczy również przewozy osób niepełnosprawnych, przede wszystkim dowożąc je na zabiegi rehabilitacyjne do stargardzkich i szczecińskich placówek zdrowia, ludzi z ograniczeniem ruchowym.

17. Sektor prywatny.

Firmy zlokalizowane na terenie miasta reprezentują szeroki wachlarz branż. Dominują firmy prywatne, które stanowią 98,4% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W grudniu 2004 roku działalność gospodarczą na własny rachunek prowadziło 7301 osób fizycznych i spółek cywilnych. Większość, to małe firmy zatrudniające do 10 pracowników prowadzące działalność handlową (45%), budowlaną (19%), przemysłową (13%) oraz transportową (10,4%). Firmy rzemieślnicze oraz świadczące inne usługi (gastronomia, turystyka, księgowość, internet) stanowią 13% wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw prywatnych.

18. Zatrudnienie na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego.

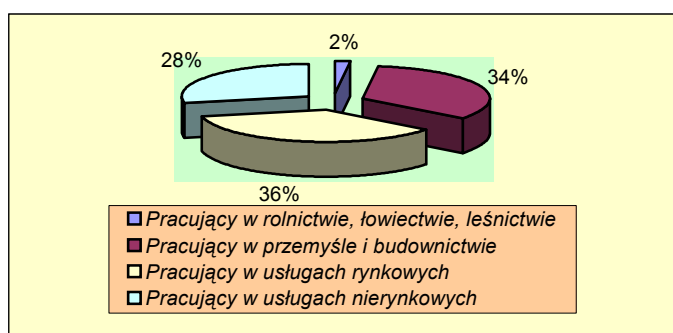
Problemem Stargardu Szczecińskiego i powiatu stargardzkiego jest wieloletnia tendencja kurczącego się rynku pracy. Informacja o stanie bezrobocia na dzień 31 października 2004 roku na terenie powiatu stargardzkiego kształtuje się następująco:

- ogółem bezrobotnych: 12888, w tym kobiety – 7225,
- osoby z prawem do zasiłku dla bezrobotnych – 1761,
- osoby bezrobotne wg wykształcenia: wyższe – 523, policealne i średnie zawodowe – 2588, licealne – 1000, zasadnicze zawodowe – 3739, gimnazjalne i poniżej – 5018,
- osoby bezrobotne wg wieku: 15-17 lat – 0, 18-24 lata – 3086, 25-34 lata – 3568, 35-44 lata – 2765, 45-54 lata – 3090, 55-59 lat - 322, 60-64 lata – 37,
- stopa bezrobocia na dzień 31.10.2004 roku liczona do ilości zawodowo czynnych, zamieszkałych na terenie powiatu wynosi 31 % .

W samym Stargardzie Szczecińskim według danych uzyskanych w październiku 2004r. z Powiatowego Urzędu Pracy, było 7138 bezrobotnych. Wskaźnik bezrobocia, czyli liczby bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym wyniósł 15%.

TABELA 9

Zatrudnienie w mieście według gałęzi gospodarki.

Źródło: Urząd Miejski w Stargardzie Szczecińskim.

TABELA 10

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji:

Wyszczególnienie	Miasto Stargard Szczeciński
rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	73
przemysł	705
budownictwo	1026
handel i naprawy	2426
Hotele, puby, bary, kawiarnie, stołówki i restauracje	180
transport, gospodarka magazynowa, łączność	624
obsługa nieruchomości i firm, nauka	1635
ochrona zdrowia i opieka społeczna	360
pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	407
pozostałe sekcje	537

Na podstawie: dane US Szczecin

19. Pracodawcy na terenie Stargardu Szczecińskiego.

W Stargardzie Szczecińskim zarejestrowanych jest blisko 7,5 tysiąca podmiotów gospodarczych. Na terenie miasta działają firmy z kapitałem zagranicznym oraz podmioty polskie. Największe i najważniejsze to:

Firmy z kapitałem zagranicznym:

Klippan Polska [S]

Backer OBR [S]

Schopa Buchbinderei [D]

Dutch Farmers[NI]

Suzan Polska[NI]

Nordex [N]

Ważniejsze podmioty stargardzkie:

B.S Spółka z o.o.

Starco –Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska

Cukrownia Kluczewo S.A.

Zakłady Przemysłu Gumowego „Stargum”

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o..

Zakład Przetwórstwa Mięsnego Z.W. Świątkiewicz

Przedsiębiorstwo Robót Mostowych Mostar Sp. z o.o.

Bumas Sp. z o.o.

Waryński Stargard Sp. z o. o.

20. Biznes i otoczenie biznesu.

W dniu 10 grudnia 1999 roku 59 członków - założycieli powołało Stargardzką Izbę Gospodarczą. W statucie SIG zapisano m.in. "Izba jest organizacją samorządu gospodarczego powołaną do reprezentowania interesów gospodarczych zrzeszonych w niej podmiotów w zakresie ich działalności wytwórczej, handlowej budowlanej lub usługowej wobec organów państwowych, organów samorządu terytorialnego oraz wobec innych instytucji i organizacji". W Stargardzie Szczecińskim od 1 stycznia 1999 roku, będącym także siedzibą władz samorządowych powiatu stargardzkiego, funkcjonują urzędy państwowe: Celny, Pracy, Skarbowy, Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Prokuratura Rejonowa i inne. O randze stargardzkiego ośrodka gospodarczego świadczy stale powiększająca się liczba placówek bankowych. W roku 2004 miało tu swoje przedstawicielstwa 11 banków. Wraz z rozwojem prywatnego sektora szybko rosła także ilość obsługujących go biur konsultingowych, rachunkowych, doradztwa podatkowego, handlu nieruchomościami, adwokackich i notarialnych. W miejskim rejestrze podmiotów gospodarczych wpisane jest około 160 firm zajmujących się obsługą sfery finansowej. Na terenie miasta od ponad 60 lat swoją siedzibę ma Cech Rzemiosł Różnych. W ramach pomocy małym i średnim przedsiębiorcom w Cechu utworzony został Punkt Konsultacyjno- Doradczy, w którym udzielane są bezpłatne porady dla osób prowadzących oraz rozpoczynających działalność gospodarczą. Na rzecz wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw i stymulowania warunków do rozwoju przedsiębiorczości (ułatwianie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania) działa także Stargardzkie Stowarzyszenie Poręczeń Kredytowych.

21. Sfera społeczna.

Przed rokiem 2000 prowadzone były na terenie miasta badania wśród mieszkańców na temat jakości życia. Ponad 60% mieszkańców miasta odbierało Stargard Szczeciński jako miejsce bardziej niebezpieczne niż bezpieczne. Jako najbardziej odczuwalne zagrożenia egzystencji, oprócz stopnia bezpieczeństwa, mieszkańcy podali możliwość utraty pracy i wzrostu bezrobocia oraz nieestetyczny wygląd miasta. Wyniki dokonanej analizy porównawczej wykazały, iż Stargard Szczeciński, w skali kraju, jest miastem przeciętnie rozwiniętym, a warunki życia nie odbiegają od przeciętnej dla tej wielkości ośrodków miejskich. Istotnym wskaźnikiem, związanym z poprawą warunków życia w mieście jest systematycznie

poprawiający się, na przestrzeni ostatnich lat, stan środowiska naturalnego. Na wzrost gospodarczy miasta niewątpliwie ma wpływ poziom wykształcenia lokalnej społeczności. Stargard Szczeciński nazywany jest „zagłębiem oświatowym”. W ośmiu szkołach podstawowych i pięciu gimnazjach kształci się około 8 tysięcy uczniów, zaś w pięciu liceach ogólnokształcących, Zespole Szkół Specjalnych, trzech Zespołach Szkół Zawodowych dalsze 9 tysięcy młodzieży. Sieć oświatową wzbogacają: niepubliczne Katolickie Liceum Ogólnokształcące, Prywatne Technikum Budowlane, Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli oraz Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego, do których uczęszcza kolejnych 2,5 tys. słuchaczy. W Stargardzie Szczecińskim są również prowadzone zajęcia w filii Zachodniopomorskiej Szkoły Biznesu - wyższej szkole prywatnej, ze statusem szkoły publicznej. Wiele placówek kulturalno – oświatowych dotowanych jest z budżetu miasta. Są to: Stargardzkie Centrum Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury, Książnica Stargardzka. W 1999r. SCK wzbogacił się o nowo zbudowane sale: wielofunkcyjną i baletową wraz z zapleczem i tzw. "małą sceną" z 200 miejscami na widowni. Sala ta umożliwia teraz przeprowadzanie imprez pod dachem dla liczniejszej publiczności. Ostatni etap prowadzonej od lat inwestycji, to planowana w najbliższej przyszłości budowa dużej sali widowiskowo - kinowej. W listopadzie 2004r. miasto uzyskało dofinansowanie do inwestycji pod nazwą: „Budowa sali wielofunkcyjnej w Stargardzkim Centrum Kultury”, w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Działanie 1.5- Kultura i turystyka, w kwocie 7.479.093,75 złotych. Zakończenie projektu przewidziano na rok 2006. W ramach zadania przewidziano dokończenie budowy sali wielofunkcyjnej, z funkcją kinową, wyposażenie sali w niezbędny sprzęt i siedzenia dla 350 osób, renowację frontowej elewacji budynku SCK. Obok wcześniej wymienionych, w mieście działa szereg innych placówek i stowarzyszeń kultury. Należą do nich m in. Dom Kultury Kolejjarza, Klub Garnizonowy, Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia, Stargardzkie Towarzystwo Taneczne, Stargardzkie Stowarzyszenie Miłośników Sztuk Plastycznych "Brama" i inne. Największą masową imprezą kulturalno - sportową są coroczne czerwcowe Dni Stargardu.

22. Demografia w analizie społecznej.

TABELA 11

Struktura ludności na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku						
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym
				razem (0-17 lat)	w tym (0-14 lat)	razem (18-59/64 lata)	mobilnym (18-44 lata)	nieobilnym (45-59/64 lata)		
Miasto Stargard Szczeciński	71,4	34,5	36,9	15,9	12,3	46,8	29,3	17,6	8,6	0,0

Na podstawie: Narodowy Spis Powszechny (2002)

TABELA 12

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
			ogółem	w tym niemowląt					
	w liczbach bezwzględnych					na 1000 ludności			
Miasto Stargard Szczeciński	362	657	536	6	121	5,1	9,2	7,5	1,7

Na podstawie: dane US Szczecin

Tabela 13

Migracje ludności

Wyszczególnienie	Napływ				Odpływ				Saldo migracji
	ogółem	z miast	ze wsi	zza granicy	ogółem	do miast	na wieś	za granicę	
Miasto Stargard Szczeciński	576	311	259	6	785	441	301	43	-209

Na podstawie: dane US Szczecin

IV. ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią:

- ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych,
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określają w odniesieniu do tych jednostek:

- źródła dochodów oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów,
- zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

Źródła dochodów zostały sklasyfikowane zgodnie z Konstytucją RP na dochody własne, subwencję ogólną i dotacje celowe z budżetu państwa.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą również być środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone w odrębnych przepisach.

Zgodnie z art. 4 i art. 7 ustawy o dochodach jst źródłami dochodów gminy są:

- 1) wpływy z podatków:
  - a) od nieruchomości,
  - b) rolnego,
  - c) leśnego,
  - d) od środków transportowych,

- e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
  - f) od posiadania psów,
  - g) od spadków i darowizn,
  - h) od czynności cywilnoprawnych,
- 2) wpływy z opłat:
- a) skarbowej,
  - b) targowej,
  - c) miejscowej,
  - d) administracyjnej,
  - e) eksploatacyjnej – w części określonej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z późn. zm.),
  - f) innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe gminy oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych gminnych jednostek budżetowych,
- 4) dochody z majątku gminy,
- 5) spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy,
- 6) dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach,
- 7) 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 8) odsetki od pożyczek udzielonych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 9) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy,
- 10) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 11) dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego,
- 12) inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów,
- 13) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w wysokości:
- a) 39,34% wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na terenie gminy (udział gmin we wpływach z w/w podatku na rok 2005 wynosi 37,42% - ustalony został zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach j.s.t.),
  - b) 6,71% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, posiadających siedzibę na terenie gminy,

14) subwencja ogólna składająca się z części:

- a) wyrównawczej,
- b) równoważącej,

15) subwencja oświatowa.

Zakres działania i zadania gminy określa ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 6 i 7 w/w ustawy wydatki miasta związane są z realizacją zadań, do których należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów oraz wydatki związane z realizacją zadań, do których należą zadania własne zaspakajające zbiorowe potrzeby wspólnoty.

W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,

- 18) promocji gminy,
- 19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Ustawy mogą również nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej gmina może wykonywać również na podstawie porozumień z organami tej administracji. Na wykonanie tych zadań gmina otrzymuje środki finansowe.

V. ANALIZA BUDŻETU MIASTA STARGARDU SZCZECIŃSKIEGO

W tabeli przedstawiono wykonanie budżetu miasta za lata 2002-2003 oraz jego przewidywaną realizację za rok 2004 ze wskazaniem głównych źródeł dochodów w podziale na:

- dochody własne, które stanowią w analizowanym okresie 58,13 % dochodów,
- subwencje, które kształtują się na poziomie 29,59 % dochodów,
- dotacje, które kształtują się na poziomie 12,28 % dochodów.

Po stronie wydatków wyróżnić należy dwie kategorie:

- wydatki bieżące, które stanowią średnio 91,40 % ogółu wydatków,
- wydatki majątkowe, które stanowią ok. 8,60 % ogółu wydatków.

TABELA 14
Wykonanie budżetu miasta Stargardu Szczecińskiego za rok 2002 i 2003
oraz przewidywana jego realizacja w roku 2004

(w tys.)

Wyszczególnienie	Wykonanie		Przewidywane wykonanie
	2002r.	2003r.	2004r.
1	2	3	4
A. Dochody	91.755	90.414	104.112
z tego:			
- dochody własne	52.682	52.430	61.306
- subwencje	28.480	27.010	29.208
- dotacje	10.593	10.974	13.598
B. Przychody	3.760	8.156	10.768
z tego:			
1) kredyty bankowe,	2.009	6.794	1.975
2) pożyczki,	140	-	270
3) obligacje j.s.t.,	-	-	6.900
4) prywatyzacja majątku j.s.t.,	40	38	37
5) inne źródła.	1.571	1.324	1.586
C. Wydatki	89.370	93.381	108.546
z tego:			
- wydatki bieżące	84.087	87.347	94.799
<i>w tym na obsługę długu</i>	374	283	640
- wydatki majątkowe	5.283	6.034	13.747
<i>w tym wydatki inwestycyjne</i>	5.283	5.683	12.847
D. Rozchody	4.821	3.298	4.334
z tego :			
1) spłaty kredytów,	4.821	2.770	4.334
2) spłaty pożyczek,	-	112	-
3) inne cele	-	416	-
E. Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	2.385	- 2.967	- 4.434
F. WYNIK	1.324	1.891	2.000

Dynamika zmian w analizowanym okresie przedstawia się następująco:

TABELA 15
**Dynamika zmian głównych pozycji budżetowych miasta Stargardu Szczecińskiego
w latach 2003-2004**

Wyszczególnienie	2003/2002	2004/2003
DOCHODY	98,5 %	115,2 %
- własne	99,5 %	116,9 %
- subwencje	94,8 %	108,1 %
- dotacje	103,6 %	123,9 %
WYDATKI	104,5 %	116,2 %
- wydatki bieżące	103,9 %	108,5 %
- wydatki majątkowe	114,2 %	227,8 %

1. Analiza wskaźnikowa zdolności kredytowej miasta Stargardu Szczecińskiego

Wskaźniki charakteryzujące zdolność kredytową miasta przedstawiają się tak, jak to pokazuje:

1. Wskaźnik majątkowy określa udział majątkowy w wydatkach i jest związany z poziomem zamożności miasta;
2. Wskaźnik zadłużenia 1 określa na ile miasto będzie mogło prowadzić obsługę bieżących zobowiązań na poziomie dochodów wykonanych w roku ubiegłym;

3. Wskaźnik zadłużenia 2 określa, czy zadłużenie miasta nie przekroczy 15% wysokości dochodów;
4. Wskaźnik możliwości zadłużenia określa relację długu miasta w stosunku do dochodów w roku bieżącym (max.60%dochodów);
5. Wskaźnik struktury 1 określa poziom środków własnych miasta. Dopelnienie do stu określa udział uzyskanych środków obcych w środkach finansowych;
6. Wskaźnik struktury 2 określa poziom wydatków poniesionych na realizację zadań własnych. Dopelnienie do stu tego wskaźnika określa udział spłat pozyskanych środków obcych w środkach finansowych.
7. Poziom wydatków finansowych określa stopień obciążenia miasta z tytułu obsługi zadłużenia.

TABELA 16**Wskaźniki finansowe dla oceny zdolności kredytowej miasta Stargardu Szczecińskiego**

Lp.	Wskaźniki	Opis wskaźnika	Wykonanie 2002 r.	Wykonanie 2003 r.	Przewidywane wykonanie 2004 r.
1.	Poziom wydatków majątkowych w wydatkach	wydatki majątkowe / wydatki	5,9 %	6,5 %	12,7 %
2.	Wskaźnik zadłużenia 1	obsługa zobowiązań w roku bieżącym / dochody budżetu ogółem zrealizowane w roku poprzednim	6,0 %	3,9 %	5,5 %
3.	Wskaźnik zadłużenia 2	(rata kredytów i pożyczek + odsetki) / dochody budżetu w roku bieżącym < 15 %	6,9 %	4,1 %	6,6 %
3.	Wskaźnik możliwości zadłużenia	kwota zadłużenia / dochody budżetu w roku bieżącym < 60 %	9,7 %	14,8 %	16,6 %
4.	Struktura 1	dochody zrealizowane w roku bieżącym / dochody + przychody budżetu zrealizowane w roku bieżącym	96,1 %	91,7 %	90,6 %
5.	Struktura 2	wydatki zrealizowane w roku bieżącym / wydatki + rozchody zrealizowane w roku bieżącym	94,9 %	96,6 %	96,2 %
6.	Poziom wydatków finansowych	wydatki finansowe w roku bieżącym / wydatki roku bieżącego	5,8 %	3,8 %	4,6 %

Z analizy powyższych wskaźników wynika, że:

- 1) wydatki majątkowe kształtują się na wysokim poziomie: w analizowanym okresie charakteryzowały się tendencją wzrostową i w roku 2004 stanowiły 12,7 % ogółu wydatków;
- 2) wskaźnik zadłużenia 2 i wskaźnik możliwości zadłużania nie przekraczają wartości granicznej, co pozwala miastu na dalsze posiłkowanie się kredytami;
- 3) wskaźnik struktury 1 mówi, że miasto w stosunkowo niewielkim stopniu posiłkuje się długiem;
- 4) wskaźnik struktury 2 oraz wskaźnik poziomu wydatków finansowych mówi, że spłata zadłużenia oraz obsługa długu stanowią stosunkowo niewielką część wydatków z budżetu.

VI. PROJEKTY PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH PLANU ROZWOJU LOKALNEGO W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM.

Podczas prac związanych z opracowaniem kierunków działania Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego do roku 2006 oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2004 – 2006 zebrano wnioski tworzące katalog potrzeb inwestycyjnych niezbędnych do realizacji misji i celów określonych w Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Miasta Stargardu Szczecińskiego. Powołany przez Prezydenta Miasta zespół opracował wzory wniosków, które miały zawierać następujące elementy: tytuł zadania, zakres rzeczowy oraz cel zadania, lokalizację, kategorie władania gruntem, powiązania z innymi zadaniami, zasięg terytorialny oddziaływania zadania oraz opis korzyści ekonomicznych, społecznych i innych płynących z realizacji zadania. Wnioski mogły dotyczyć każdej dziedziny życia miasta.

Łącznie zebrano 115 wniosków na kwotę 77.865.000 zł. Na podstawie propozycji zawartych we wnioskach, po uwzględnieniu możliwości finansowych budżetu miasta, opracowano Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004 – 2006, następnie Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2005 – 2007 oraz część inwestycyjną niniejszego Planu Rozwoju Lokalnego.

Wnioski pogrupowano w następujący sposób:

1) wg rodzaju:

a) inwestycyjne i modernizacyjne o wartości łącznej	- 56 626 tys. zł
b) remontowe o wartości łącznej	- 14 280 tys. zł
c) zakupy o wartości łącznej	- 6 959 tys. zł
d) inne nie podlegające wycenie,	

2) wg przeznaczenia:

a) drogi i ścieżki rowerowe	- 15 581 tys. zł
b) budynki mieszkalne:	- 24 800 tys. zł
w tym:	
- budynki STBS Sp. z o.o.	- 12 000 tys. zł
- budynki socjalne	- 6 800 tys. zł
- budynki z lokalami zamiennymi i docelowymi	- 6 000 tys. zł

c) szkoły	- 13 304 tys. zł
d) przedszkola	- 1 500 tys. zł
e) żłobek miejski	- 650 tys. zł
f) obiekty sportowe i rekreacyjne	- 3 610 tys. zł
g) placówki kultury	- 9 711 tys. zł
h) obiekty opieki zdrowotnej (socjalne)	- 330 tys. zł
i) budynki miejskie (urząd i ratusz)	- 580 tys. zł
j) zakupy	- 6 959 tys. zł
w tym:	
- zakup autobusów	- 6 600 tys. zł
- pozostałe zakupy	- 359 tys. zł
k) schronisko	- 700 tys. zł
l) wiaty przystankowe	- 140 tys. zł

3) inwestycje i remonty spółek miejskich:

• MPGK Sp. z o.o. ujmowanie i uzdatnianie wody	- 3
a) ujmowanie i uzdatnianie wody	- 3 085 tys. zł sieć
b) sieć wodociągowa	- 3 755 tys. zł sieć
c) sieć kanalizacyjna	- 6 845 tys. zł
d) oczyszczalnia ścieków	- 2 677 tys. zł

Razem MPGK - 16 302 tys. zł

• PEC Sp. z o.o.	
a) sieć ciepłownicza	- 4 940 tys. zł
b) węzły ciepłe i uzbrojenie	- 4 888 tys. zł
c) zakupy inwestycyjne	- 1 000 tys. zł

Razem PEC - 10 828 tys. zł

• STBS Sp. z o.o.	
a) budynki mieszkalne	- 12 000 tys. zł

Razem wnioski inwestycyjne - 77 865 tys. zł

Razem inwestycje spółek - 39 130 tys. zł

Łącznie -116 995 tys. zł

- 4) wg klasyfikacji budżetowej
- a) transport, dział 600/60016
    - drogi i ścieżki rowerowe - 15 581 tys. zł
  - b) gospodarka mieszkaniowa, dział 700/70005
    - budynki mieszkalne - 24 800 tys. zł
    - w tym:
      - budynki STBS Sp. z o.o. - 12 000 tys. zł
      - budynki socjalne - 6 800 tys. zł
      - budynki z lokalami zamiennymi i docelowymi - 6 000 tys. zł
  - c) oświata i wychowanie, dział 801/80101
    - szkoły podstawowe -10 555 tys. zł
  - d) oświata i wychowanie, dział 801/80110
    - gimnazja - 2 749 tys. zł
  - e) edukacyjna opieka wychowawcza, dział 854/85404
    - przedszkola - 1 500 tys. zł
  - f) opieka społeczna, dział 853/85305
    - żłobek miejski - 650 tys. zł
  - g) kultura fizyczna, sport, dział 926/92604
    - obiekty sportowe i rekreacja - 3 610 tys. zł
  - h) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, dział 921/92109
    - SCK i MDK - 7 451 tys. zł
  - i) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, dział 921/92116
    - Książnica Stargardzka - 635 tys. zł
  - j) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, dział 921/92118
    - muzeum - 1 625 tys. zł
  - k) ochrona zdrowia, dział 851/85195
    - obiekty opieki zdrowotnej /socjalne/ - 330 tys. zł
  - l) administracja publiczna, dział 750/75023
    - budynki miejskie / ratusz i urząd/ - 580 tys. zł
  - m) gospodarka komunalna i ochrona środowiska, dział 900/90017
    - zakup autobusów - 6 600 tys. zł

- pozostałe zakupy	- 359 tys. zł
- wiaty przystankowe	- 140 tys. zł
n) gospodarka komunalna i ochrona środowiska, dział 900/90013	
- schronisko	- 700 tys. zł
o) inwestycje i remonty spółek miejskich, dział 900/90095:	
- MPGK Sp. z o.o. :	
- ujmowanie i uzdatnianie wody	- 3 085 tys. zł
- sieć wodociągowa	- 3 755 tys. zł
- sieć kanalizacyjna	- 6 845 tys. zł
- oczyszczalnia ścieków	- 2 677 tys. zł
	Razem MPGK - 16 302 tys. zł
- PEC Sp. z o.o. :	
- sieć ciepłownicza	- 4 940 tys. zł
- węzły ciepłownicze i uzbrojenie	- 4 888 tys. zł
- zakupy inwestycyjne	- 1 000 tys. zł
	Razem PEC -10 828 tys. zł
- STBS Sp. z o.o.	
- budynki mieszkalne	-12 000 tys. zł

Plan Rozwoju Lokalnego zawiera zestawienie przedsięwzięć inwestycyjno-remontowych we wszystkich sferach działania miasta realizowanych bezpośrednio przez wydziały Urzędu Miejskiego, zakłady i jednostki budżetowe miasta. Całość zebranych w ten sposób potrzeb inwestycyjnych miasta zestawiono w tabeli „Zestawienie propozycji zadań inwestycyjnych i remontowych zebranych i opracowanych w 2003 roku”.

Z uwagi na ograniczone możliwości finansowe w tabeli „Zestawienie zadań inwestycyjnych objętych Planem Rozwoju Lokalnego” ujęto wyselekcjonowane, najpilniejsze zadania inwestycyjne i remontowe, które w ramach budżetu miasta mają szansę realizacji w latach 2005-2007. Wydatki przewidywane do poniesienia w latach 2008 – 2013 planuje się w powiązaniu z planem finansowym. Plan zapewnia powiązanie wydatków majątkowych ze Strategią Rozwoju Społeczno Gospodarczego Miasta, Kierunkami Działania Prezydenta Miasta do roku 2007 oraz potrzebami mieszkańców.

Plan Rozwoju Lokalnego zakłada przejęcie przez spółki z udziałem miasta (PEC i MPGK) głównego ciężaru inwestowania w sferze komunalnej oraz współudział w finansowaniu

zadań realizowanych przez STBS w sferze mieszkalnictwa. Zestawienie zadań planowanych do realizacji przez miejskie spółki komunalne przedstawiono w tabeli „Zestawienie zadań inwestycyjnych objętych Planem Rozwoju Lokalnego przewidzianych do zrealizowania przez spółki miejskie”.

Zakłada się, że podstawowym źródłem finansowania zadań realizowanych przez miasto, ujętych w Planie Rozwoju Lokalnego będą środki pochodzące z budżetu miasta, z emisji obligacji komunalnych (2004-2006 r.), ze sprzedaży udziałów w spółkach komunalnych oraz środki pochodzące z funduszy strukturalnych. Ponadto, miejskie spółki komunalne będą przeznaczały na inwestycje część wypracowanego zysku. Realizacja zadań określonych w Planie Rozwoju Lokalnego zależy w znacznym stopniu od dofinansowania pozyskanego z funduszy unijnych. Uzyskanie dofinansowania z funduszy strukturalnych na niższym poziomie niż założono w Planie Rozwoju Lokalnego spowoduje konieczność wydłużenia czasu realizacji poszczególnych zadań.

Zasadniczym działaniem Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego w zakresie przygotowania Miasta do absorpcji środków zewnętrznych pochodzących z funduszy strukturalnych, było przygotowanie projektów gotowych do realizacji z dniem wejścia Polski do Unii Europejskiej. W perspektywie zadań inwestycyjnych najistotniejsze było przygotowanie projektów do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (European Regional Development Fund), jednego spośród funduszy strukturalnych, którego bezpośrednim celem jest zmniejszenie dysproporcji w rozwoju poszczególnych regionów oraz podniesienie stopnia rozwoju regionów najsłabiej rozwiniętych. Głównym elementem oddziaływania środków pochodzących z EFRR (ERDF) jest wspieranie i finansowanie programów rozwoju infrastruktury w krajach Unii Europejskiej. Ewidencji potencjalnych projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego służył Internetowy System Ewidencji Kart Projektów (ISEKP), prowadzony przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. W systemie ISEKP wpisywane były projekty przewidziane do finansowania w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Prezydent Miasta podjął działania zmierzające do przygotowania projektów do ISEKP. Urząd Miejski dysponuje własnym kontem w systemie, przeprowadzono prezentację systemu dla beneficjentów.

TABELA 17**ZESTAWIENIE propozycji zadań inwestycyjnych i remontowych zebranych i opracowanych w roku 2003**

Lp.	Tytuł zadania	Zakres rzeczowy	Wartość
1	3	4	5
A.			
1	Droga łącząca ul. Szczecińską z ul. Nasienną	Wykonanie odcinka drogi (dł. ok. 500 m) ul. łączącej Szczecińską z ul. Nasienną z wykonaniem ronda przy ul. Szczecińskiej	5.200 tys. zł
2	Pozyskanie środków na wykonanie połączenia ul. Szczecińskiej z Nasienną	Wykonanie połączenia drogowego (ok. 300m) ulicy Nasiennej z ul. Szczecińską	Nie wyceniono w momencie składania wniosku
3	Wykonanie i modernizacja dróg gminnych	52 ulice	8.881 tys. zł
4	Budowa schroniska dla bezdomnych zwierząt	budynek administracyjno – socjalny, zespół pawilonów dla psów, pawilon dla kotów, wybiegi grupowe dla zwierząt	700 tys. zł
5	Budowa budynku mieszkalnego komunalnego	budynek mieszkalny ok. 40 mieszkań proponowana lokalizacja – oś. Lotnisko	3.500 tys. zł
6	Budowa 2 budynków mieszkalnych D i E	2 budynki mieszkalne po 20 mieszkań lokalizacja ul. Cz. Tańskiego	4.000 tys. zł
7	Remonty gruntowne	remont gruntowny z modernizacją 3 budynki mieszkalne komunalne – wg propozycji STBS	4.500 tys. zł
8	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego – rok 2005	30 lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na lokale zamienne i docelowe	2.000 tys. zł
9	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego – rok 2006	30 lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na lokale zamienne i docelowe	2.000 tys. zł
10	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego – rok 2008	30 lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na lokale zamienne i docelowe	2.000 tys. zł
11	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami socjalnymi – rok 2004	35 lokali socjalnych do zasiedlenia na czas określony	1.700 tys. zł
12	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami socjalnymi – rok 2005	35 lokali socjalnych do zasiedlenia na czas określony	1.700 tys. zł
13	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami socjalnymi – rok 2006	35 lokali socjalnych do zasiedlenia na czas określony	1.700 tys. zł
14	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami socjalnymi – rok 2007	35 lokali socjalnych do zasiedlenia na czas określony	1.700 tys. zł
15	Budowa zaplecza sanitarnego sali gimnastycznej– w Gimnazjum nr 3	wykonanie pomieszczeń sanitarnych (szatnie, umywalnie, WC)	720 tys. zł
16	Modernizacja pomieszczeń po byłej kotłowni z przeznaczeniem na sale dydaktyczne– w Gimnazjum nr 3	modernizacja pomieszczeń po byłej kotłowni, wykonanie wyjścia awaryjnego z pomieszczeń piwnicznych	330 tys. zł
17	Budowa sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 3	sala gimnastyczna z zapleczem	1.200 tys. zł
18	Wykonanie boiska szkolnego w Szkole Podstawowej nr 6	plyta boiska, bieżnia, skocznia, mała architektura	250 tys. zł

19	Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 6	sala gimnastyczna z zapleczem wg posiadanej dokumentacji	1.350 tys. zł
20	Budowa zaplecza sanitarnego sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 8	szatnie, umywalnie, sanitariaty; wymiana instalacji elektrycznej, stolarki okiennej, docieplenie budynku szkoły	1.545 tys. zł
21	Trasy (ścieżki) rowerowe	utworzenie sieci tras rowerowych	Nie wyceniono w momencie składania wniosku
22	Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych	skomunikowanie centrum miasta z jeziorem Miedwie, wybudowanie trasy łączącej centrum miasta z Kluczewem	1.500 tys. zł
23	Modernizacja kortów tenisowych	budowa hali namiotowej, remont kortu nr 1 i 2, zakup sztucznego lodowiska	200 tys. zł
24	Rozbudowa miejskiej Hali Sportowej – zakończenie II etapu	wykonanie parkingu, wykonanie w nowej części hali pod trybunami szatni, natrysków itp.; wymiana oświetlenia nad parkietem; odłączenie się od zasilania hotelowego, wykonanie nagłośnienia	1.000 tys. zł
25	Rozbudowa Pływalni Miejskiej o część rekreacyjną	1. dobudowa części rekreacyjnej (zjeżdżalnia, basenik, whirlpool, ...), 2. komputerowy system obsługi 3. remont kapitalny budynku.	2.000 tys. zł
26	Poprawa estetyki Ratusza i czystości chodnika – od strony wejścia głównego do Ratusza	zabezpieczenie ściany czołowej Ratusza przed gniazdowaniem ptaków i ich odchodami	Nie wyceniono w momencie składania wniosku
27	Budowa nowych wiat przystankowych	4 wiaty na peronach przy Placu Wolności	140 tys. zł
28	Tor do jazdy na deskorolkach	tor do jazdy na deskorolkach pomiędzy amfiteatrem a MDK	60 tys. zł
29	Park do jazdy na łyżworolkach i deskorolkach – „Skate Park”	realizacja projektu „Skate Park” – zagospodarowanie części parku	350 tys. zł
30	Budowa sali widowiskowej z funkcją kinową w SCK	modernizacja istniejącego budynku celem utworzenia sali widowiskowej z funkcją kinową	5.000 tys. zł
31	Budowa sali kinowej w SCK	rozbudowa istniejącej substancji materialnej SCK – powstanie sali kinowo - widowiskowej	Nie wyceniono w momencie składania wniosku
32	Sala widowiskowa w SCK	zlecenie wykonania projektu i realizacja zadania zgodnie z projektem	Nie wyceniono w momencie składania wniosku
33	Przystosowanie budynku Caritas Ogniska Św. Brata Alberta do funkcji schroniska dla osób bezdomnych	modernizacja pokoi mieszkalnych, zwiększenie ilości sanitariatów, wyposażenie pokoi	300 tys. zł
34	Ogrodzenie Amfiteatru	zakup i zamontowanie stałego ogrodzenia	500 tys. zł
35	Modernizacja Amfiteatru	modernizacja wentylacji, podłączenie do sieci PEC	200 tys. zł
36	Modernizacja i remont Amfiteatru	wymiana siedzisk, modernizacja sceny, remont kapitalny budynku	400 tys. zł
Razem inwestycyjne i modernizacyjne			56.626 tys. zł
B.			
37	Remont Bastei	wymiana dachu, osuszenie murów, podłączenie do msc, remont sanitariatów	300 tys. zł
38	Remont Baszty Morze Czerwone	wymiana ceramicznych elementów na tarasach widokowych, doprowadzenie	150 tys. zł

		instalacji elektrycznej, remont schodów i pomostów drewnianych wewnątrz baszty	
39	Remont Baszty Tkaczy/ Lodowej	wymiana ceramicznych elementów na tarasach widokowych, wzmocnienie zabezpieczeń okien i drzwi	60 tys. zł
40	Remont Bramy Pyrzyckiej	wymiana ogrzewania elektrycznego (podłogowe) na bardziej ekonomiczne i wydajne	45 tys. zł
41	Remont miejskich murów obronnych	kompleksowy remont – wzmocnienie: fundamentów, korony murów, płaszczyzn bocznych	250 tys. zł
42	Remont Bramy Wałowej	kompleksowy remont całego obiektu	200 tys. zł
43	Remont Bramy Portowej	wymiana dachu, renowacja murów, zabezpieczenie przed wilgocią	150 tys. zł
44	Renowacja Krzyża Pokutnego	wykonanie ekspertyzy, kompleksowa renowacja obiektu i otoczenia	40 tys. zł
45	Remont kamienicy nr 4 na Rynku Staromiejskim	zakończenie odnowy elewacji, wymiana dachu, remont pomieszczeń, adaptacja strychu	100 tys. zł
46	Remont kamienicy nr 3 na Rynku Staromiejskim	osuszenie fundamentów, winda dla osób niepełnosprawnych, ocieplenie budynku, wymiana okien	250 tys. zł
47	Remont Odwachu	osuszenie fundamentów, ocieplenie budynku, wymiana okien, zaadaptowanie jednego pomieszczenia na pracownię plastyczną do pracy z dziećmi i młodzieżą	80 tys. zł
48	Remont studia nagrań w SCK	wymiana urządzeń tłumiących dźwięk, poprawa izolacji akustycznej, usprawnienie wentylacji, remont podłogi	60 tys. zł
49	Remont i modernizacja budynków SCK	instalacja klimatyzacji w sali baletowej; w starej części SCK: przebudowa wejścia głównego, wymiana okien, remont toalet, wymiana płytek PCV na II piętrze, odnowienie elewacji	250 tys. zł
50	Termomodernizacja SCK	Instalacja termoregulatorów, wymiana okien, wymiana drzwi wejściowych	90 tys. zł
51	Wymiana przestarzałej instalacji elektrycznej w budynku przy ul. Krasińskiego 5	wymiana przestarzałej instalacji elektrycznej	80 tys. zł
52	Odnowienie elewacji budynku Żłobka Miejskiego ul. Krasińskiego 5	wykonanie elewacji , ocieplenie budynku	400 tys. zł
53	Wymiana stolarki okiennej w budynku Żłobka Miejskiego na os. Zachód A4	wymiana stolarki okiennej	100 tys. zł
54	Ocieplenie budynku Żłobka Miejskiego na os. Zachód A4	ocieplenie budynku	70 tys. zł
55	Wymiana tablicy podlicznikowej oraz części instalacji elektrycznej w budynku Caritas Ognisko Św. Brata Alberta	wymiana tablicy podlicznikowej oraz części instalacji elektrycznej	10 tys. zł
56	Renowacja elewacji noclegowni Caritas Ognisko Św. Brata Alberta	renowacja elewacji noclegowni	20 tys. zł
57	Remont budynku Przedszkola Miejskiego nr 1	remont dachu, remont stolarki okiennej, remont drewnianej konstrukcji budynku	360 tys. zł
58	Remont budynku Przedszkola Miejskiego Nr 2	remont pokrycia dachu, wymiana stolarki okiennej, remont elewacji z ociepleniem, remont izolacji ścian podziemia	300 tys. zł
59	Remont budynku Przedszkola Miejskiego nr 3	wymiana stolarki okiennej, remont kuchni i łazienek	230 tys. zł
60	Remont budynku Przedszkola Miejskiego nr 4	remont pokrycia dachu, wymiana stolarki okiennej, remont łazienek, remont	280 tys. zł

		posadzek, malowanie sal	
61	Remont budynku Przedszkola Miejskiego nr 5 z oddziałami integracyjnymi	remont pokrycia dachu, wymiana stolarki okiennej	330 tys. zł
62	Remont budynku szkoły Gimnazjum nr 2	remont konstrukcji dachu z wymianą pokrycia, wymiana instalacji elektrycznej, wod-kan, stolarki okiennej	707 tys. zł
63	Remont budynku szkoły Gimnazjum nr 4	remont pokrycia dachowego papowego , wymiana stolarki okiennej	445tys. zł
64	Modernizacja basenu w Gimnazjum nr 4	Wymiana: okładzin, instalacji elektrycznej, stolarki okiennej, zmiana technologii uzdatniania wody basenowej	547 tys. zł
65	Remont budynku Szkoły Podstawowej nr 1	wymiana: instalacji CO, wod-kan, elektrycznej, stolarki okiennej, docieplenie budynku z wykonaniem elewacji	937 tys. zł
66	Remont budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących	wymiana stolarki okiennej, remont pokrycia papowego dachu	410 tys. zł
67	Modernizacja wejścia do budynku i sanitariatów w Zespole Szkół Ogólnokształcących	modernizacja wejścia do budynku szkoły i sanitariatów z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych	168 tys. zł
68	Remont budynku Szkoły Podstawowej Nr 4	wymiana instalacji c.o., wod-kan, i stolarki okiennej, docieplenie budynku z wykonaniem elewacji	725 tys. zł
69	Dobudowa zaplecza sanitarnego sali gimnastycznej i jej modernizacja w Szkole Podstawowej nr 4	wykonanie pomieszczeń sanitarnych, wymiana parkietu, wymiana stolarki okiennej	475 tys. zł
70	Remont budynku Szkoły Podstawowej nr 5 część od ul Spichrzowej	remont pokrycia dachu, wymiana stolarki okiennej, wymiana instalacji elektrycznej, remont sanitariatów	220 tys. zł
71	Remont budynku Szkoły Podstawowej Nr 5 – część dydaktyczna	remont pokrycia dachu, wymiana: stolarki okiennej, instalacji elektrycznej, CO, posadzek; remont szatni w piwnicy, remont izolacji pionowej całego budynku i wejść do budynku	1.230 tys. zł
72	Remont sali gimnastycznej, basenu i boiska sportowego w Szkole Podstawowej nr 5	remont zaplecza sali gimnastycznej, wymiana stolarki okiennej sali gimnastycznej, zmiana technologii uzdatniania wody basenowej, remont boiska	500 tys. zł
73	Remont budynku szkoły Szkole Podstawowej nr 8	wymiana stolarki okiennej, wymiana instalacji elektrycznej, docieplenie budynku z wykonaniem elewacji, odwodnienie budynku	1.545 tys. zł
74	Opracowanie dokumentacji wymiany instalacji elektrycznej w Książnicy	opracowanie dokumentacji, wymiany instalacji elektrycznej	75 tys. zł
75	Remont kapitalny budynku MDK	remont kapitalny budynku MDK	951 tys. zł
76	Renowacja budynku w Książnicy	osuszenie, ocieplenie, malowanie	400 tys. zł
77	Wymiana pękniętych szyb w budynku Książnicy	wymiana szyb na parterze na antywłamaniowe, wymiana pękniętych szyb	20 tys. zł
78	Adaptacja strychu na pomieszczenie biblioteczne w Książnicy	adaptacja strychu na pomieszczenie biblioteczne	60 tys. zł
79	Remont sanitariatów w Książnicy	remont sanitariatów	80 tys. zł
80	Remont elewacji budynku UM	remont elewacji budynku UM	250 tys. zł
81	Remont Ratusza Miejskiego	dokończenie wymiany instalacji elektrycznej, telefonicznej, uzupełnienie instalacji alarmowej i komputerowej, malowanie korytarza i niektórych pokoi na I piętrze, położenie płytek ceramicznych na schodach i korytarzach oraz wstawienie okien z	90 tys. zł

		drewna klejonego	
82	Zainstalowanie windy dla osób niepełnosprawnych ruchowo w budynku UM	przygotowanie dodatkowego wejścia do budynku, zainstalowanie windy	120 tys. zł
83	Modernizacja parkingu i wymiana ogrodzenia posesji UM	modernizacja parkingu i wymiana ogrodzenia posesji UM	70 tys. zł
84	Adaptacja pomieszczeń UM i ich wyposażenie na potrzeby „Miejskiego Centrum Reagowania”	adaptacja pomieszczeń UM i ich wyposażenie na potrzeby „Miejskiego Centrum Reagowania”	50 tys. zł
		Razem remontowe	14.280 tys. zł
C.			
85	Zakup nowych autobusów MZK	11 szt. (sukcesywnie do 2008r.)	6.600 tys. zł
86	Zakup sprzętarki śrubowej dla MZK	1 szt.	7 tys. zł
87	Poprawa wyposażenia i wystroju pomieszczeń USC	wymiana przewodów elektrycznych, malowanie sal, wymiana biurek i szaf w pokojach biurowych, wymiana krzeseł w sali ślubów, holu i poczekalni	60 tys. zł
88	Pracownia komputerowa w Książnicy	wyposażenie jednej z sal w komputery, dostęp do internetu	20 tys. zł
89	Zakup sprzętu biurowego dla Żłobka Miejskiego	zakup 3 komputerów z osprzętem i oprogramowaniem	15 tys. zł
90	Zakup sprzętu biurowego dla Żłobka Miejskiego	zakup kserokopiarki	20 tys. zł
91	Zakup sprzętu pralniczego dla Żłobka Miejskiego	zakup pralko-wirówki	4 tys. zł
92	Zakup sprzętu kuchennego dla Żłobka Miejskiego	zakup wyparzacza do naczyń	3 tys. zł
93	Pracownia grafiki komputerowej w SCK	utworzenie pracowni grafiki komputerowej z możliwością wykorzystania przez pracownię dziennikarską	28 tys. zł
94	Doposażenie studia nagrań w SCK	zakup: monitorów studyjnych 2 szt., oprogramowania komputerowego na potrzeby studia, mikrofonów studyjnych 2 szt., konsoly studyjnej	50 tys. zł
95	Zadaszenie sceny z oświetleniem estradowym, scena składana plenerowa w amfiteatrze	zakup zadaszenia sceny z oświetleniem estradowym i sceny składanej plenerowej	80 tys. zł
96	Doposażenie aparatury nagłośnieniowej dla SCK	zakup aparatury nagłośnieniowej tj.: końcówki mowy, kolumny głośnikowe, kolumny głośnikowe basowe, kolumny monitorowe, konsola monitorowa, mikrofony, statywy i inne	60 tys. zł
97	Sala wielofunkcyjna w SCK	dodatkowe oświetlenie (scanner) i zakup rzutnika wizyjnego	12 tys. zł
		Razem zakupy	6.959 tys. zł
D			
98	Kontynuacja prac rekultywacyjnych terenów zdegradowanych przez wojska Federacji Rosyjskiej na terenie byłego lotniska	praca urządzeń do zecerpywania ropopochodnych, urządzeń oczyszczających wodę z procesu depresjonowania oraz pracę urządzeń wenkingowych	Nie wyceniono w momencie składania wniosku
99	Rozszerzenie zasobów pomieszczeń przeznaczonych na działalność terapeutyczną w zakresie uzależnienia od alkoholu prowadzoną przez przychodnię NSZO terapii uzależnienia od alkoholu i współ- uzależnienia	udostępnienie i adaptacja pomieszczeń na II piętrze w budynku przy ul. Warszawskiej 16 na działalność przychodni, która obecnie zajmuje I piętro ww. budynku	„

100	Utworzenie ośrodka profilaktyczno – terapeutycznego dla osób uzależnionych od narkotyków	1) znalezienie i zaadoptowanie pomieszczeń na działalność Ośrodka 2) udostępnienie pomieszczeń NZOZ zajmującemu się profilaktyką, leczeniem i rehabilitacją osób uzależnionych od narkotyków	„
101	Biuro Obsługi Interesanta – BOI w UM	Powołanie i wdrożenie w życie Biura Obsługi Interesanta – systemu elektronicznego obiegu wszelkich rejestrowanych dokumentów oraz fizyczna przebudowa pomieszczeń BOI	„
102	Wdrożenie podpisu elektronicznego	Wdrożenie i utrzymanie infrastruktury klucza prywatnego i publicznego - podpisu elektronicznego	„
103	Inkubator przedsiębiorczości w oparciu o Stargardzki Park Przemysłowy		„
104	Staże dla pracowników UM w krajach Unii Europejskiej		„
105	Wyłączenie z ruchu ul. Piłsudskiego		„
106	Termomodernizacja placówek oświatowych	wymiana instalacji grzewczych, okien, ocieplenie zewnętrzne	„
107	Poprawa stanu dróg w mieście z uwzględnieniem budowy ścieżek rowerowych	remont nawierzchni, budowa ścieżek	„
108	Wykonanie uzbrojenia terenów inwestycyjnych w dzielnicy Kluczewo	wykonanie pełnego uzbrojenia terenów inwestycyjnych	„
109	Renowacja i odbudowa Starówki	Renowacja i odbudowa terenów śródmiejskich; przywrócenie centrotwórczej roli Starówki; realizacja zapisów „Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego miasta Stargardu Szczecińskiego”	„
110	Rozbiórka lub remont kapitalny budynku WKU i Pogotowia Ratunkowego i przeniesienie ich w inne miejsce		„
111	Położenie nawierzchni na ul. Dębowej – na odcinku od ul. Jesionowe do torów		„
112	Modernizacja mostu ul. Chrobrego – Curie Skłodowskiej		„
113	Rejon ulic: 5 Marca, Broniewskiego, Armii Krajowej oraz obejścia południowego	wykonanie podstawowego układu komunikacji drogowej oraz sieci wodno-kanalizacyjnej	„
114	Teren w rejonie Parku Przemysłowego	wykonanie infrastruktury	„
115	Teren w rejonie Parku Przemysłowego	budowa drogi dojazdowej od strony ulicy Ceglanej	„

TABELA 18

Zestawienie zadań inwestycyjnych objętych Planem Rozwoju Lokalnego

	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa	Szacunkowa wartość zadania (tys. zł)														
			2005			2006			2007			2008 - 2013			Razem		
			środki własne	środki pomocowe	razem	środki własne	środki pomocowe	razem	środki własne	środki pomocowe	razem	środki własne	środki pomocowe	Razem	środki własne	środki pomocowe	Razem
1.	Rozbudowa i modernizacja układu komunikacji drogowej na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego	Dział 600 Transport i łączność	1 430	-	1 430	530	-	530	700	-	700	5 000	1 000	6000	7 660	1 000	8 660
2.	Remonty i modernizacje budynków znajdujących się w zasobach miasta	Dział 700 Gospodarka Mieszkaniowa	170	-	170	-	-	-	-	-	-	4500	-	4500	4670	-	4670
3.	Udział miasta w finansowaniu inwestycji mieszkaniowych STBS	Dział 700 Gospodarka Mieszkaniowa	700	-	700	700	-	700	700	-	700	5600	41070*	46670*	7700*	41070*	48770*
4.	Infrastruktura techniczna dla terenów mieszkaniowych i przemysłowych	Dział 600 i 700 Transport i łączność, Gospodarka Mieszk.	700	-	700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	700	-	700
5.	Budowa sali gimnastycznej dla Szkoły Podstawowej nr 6	Dział 801 Oświata i wychowanie	700	-	700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	700	-	700
6.	Budowa sali gimnastycznej dla Szkoły Podstawowej nr 3	Dział 801 Oświata i wychowanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000	-	1 000	1 000	-	1 000

7.	Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych	Dział 600 Transport i łączność	200	200	400	300	1 270	1 570	-	-	-	500	1 500	2 000	1 000	2 970	3 970
8.	Place zabaw dla dzieci	Dział 926 Kultura fizyczna i sport	200	-	200	-	-	-	-	-	-	200	-	200	400	-	400
9.	Budowa sali widowiskowej z funkcją kinową w SCK	Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 500	3 380	5 880	-	4 100	4 100	-	-	-	-	-	-	2 500	7 480	9 980
10.	Remont miejskich obiektów zabytkowych	Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	100	-	100	-	-	-	-	-	-	1 000	1 500	2 500	1 100	1 500	2 600
11.	Zakup autobusów MZK	900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	320	-	320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	320	-	320
12.	Rozbudowa układu oświetlenia ulic w mieście	Dział 600 Transport i łączność	330	-	330	-	-	-	-	-	-	650	-	650	980	-	980
13.	Remonty placówek oświatowych	Dział 801 Oświata i wychowanie	750	-	750	230	-	230	300	-	300	2 800	-	2 800	4 080	-	4 080
14.	Remont żłobka miejskiego	Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	-	250	-	250	-	-	-	400	-	400	650	-	650
15.	Wdrożenie elektronicznego systemu obiegu dokumentów i poprawa infrastruktury informatycznej	Dział 750 Administracja publiczna.	80	240	320	20	60	80	-	-	-	-	-	-	100	300	400
16.	Modernizacja kortów tenisowych	Dział 926 Kultura fizyczna i sport	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	600	800	200	600	800
17.	Rozbudowa miejskiej hali sportowej – zakończenie II etapu	Dział 926 Kultura fizyczna i sport	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000	-	1 000	1 000	-	1 000

18.	Rozbudowa pływalni miejskiej o część rekreacyjną	Dział 926 Kultura fizyczna i sport	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	1 500	2 000	500	1 500	2 000
19.	Modernizacja i remont amfiteatru	Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	250	750	1 000	250	750	1 000
	Razem		8 180	3 820	12 000	2 030	5 430	7 460	1 700	-	1 700	23 600	47 920	71 520	35 510	57 170	92 680

* W przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych przez STBS Sp. z o.o. ze środków pomocowych, należy rozumieć zewnętrzne środki finansowe pozyskiwane przez to przedsiębiorstwo. Są to m.in.: partycypacje przyszłych użytkowników, środki pochodzące ze sprzedaży lokali użytkowych i garaży, kredyt z BGK- Krajowego Funduszu Mieszkaniowego.

OPIS ZADAŃ:

1. W ramach tego zadania wykonywane będą remonty i modernizacje ulic w określone w harmonogramie remontów i modernizacji dróg na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego (określanego nazwą roboczą „program 52 ulice”).
2. Przewiduje się wykonanie remontów budynków objętych programem rewitalizacji miasta.
3. Środki finansowe przekazane dla STBS Sp. z o.o. przeznaczone będą na fundusze umożliwiające budowę budynków mieszkalnych przy ul. Tańskiego oraz u zbiegu ulic Piłsudskiego i Konopnickiej. W latach 2008-2013 planuje się wybudować budynki mieszkalne przy ulicach: Piłsudskiego, Tańskiego, Sniadeckiego, Witoszyńskiego, Andersa, Kościuszki i w Śródmieściu. Łącznie przewiduje się wykonanie 583 mieszkań. Przewiduje się finansowanie tych zadań ze środków będących w dyspozycji i pozyskanych przez STBS Sp. z o.o.
4. Środki przeznaczone są na wykup gruntów pod infrastrukturę techniczną na terenie Stargardzkiego Parku Przemysłowego. Wyposażenie terenów w sieci kanalizacji sanitarnej wykonywało będzie Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
5. Planuje się dokończenie rozpoczętej w roku 2004 budowy sali gimnastycznej oraz zespołu boisk sportowych dla Szkoły Podstawowej nr 6.
6. Planuje się budowę sali gimnastycznej dla Szkoły Podstawowej nr 3.
7. W ramach tego zadania przewiduje się wykonanie w latach 2005 - 2006 ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem wzdłuż ulic Broniewskiego i Lotników na odcinku pomiędzy ulicami Armii Krajowej i Lelewela. W latach następnych przewiduje się opracowanie programu sieci ścieżek rowerowych na terenie miasta a następnie ich wybudowanie.
8. Przewiduje się wykonanie placów zabaw dla dzieci w Parku Chrobrego. w Parku 3 Maja, na terenie pomiędzy ulicami Lechicką, Pl. Majdanek, Oświaty, Al. Gryfa i Letnią, na Oś. Kopernika i na Oś. Lotnisko. W latach następnych przewiduje się modernizację pozostałych placów zabaw.

9. W ramach tego zadania planuje się wykonanie sali widowiskowej z funkcją kinową oraz remont z modernizacją budynku frontowego. W przypadku korzystnego rozstrzygnięcia przetargu na roboty budowlane wykonana również będzie modernizacja placu przed SCK.
10. Środki przeznaczone są na dotację dla Stowarzyszenia Rewaloryzacji Zabytków Sakralnych oraz remont krzyża pokutnego.
11. Planuje się zakupienie 2 szt. autobusów. Wraz z zakupami dokonаными w roku 2004 pozwoli to na zakończenie wymiany najbardziej wyeksploatowanego taboru MZK.
12. Przewiduje się wykonanie oświetlenia ulic: Gombrowicza (dokończenie), Broniewskiego, Noskowskiego, Źródlanej, Skarbowej i Zakole. W latach następnych planuje się wykonanie brakującego oświetlenia na pozostałych ulicach.
13. Środki na remonty placówek oświatowych przeznaczono na wymianę stolarki, modernizację sanitariatów, roboty malarskie, itp.
14. Planuje się przeprowadzenie remontów i ocieplenia dwóch budynkach żłobka miejskiego.
15. Zakup sprzętu i oprogramowania komputerowego w celu poprawy infrastruktury informatycznej oraz wdrożenie elektronicznego systemu obiegu dokumentów.
16. Przewiduje się budowę hali namiotowej, remont kortu nr 1 i 2 oraz zakup sztucznego lodowiska.
17. Planuje się budowę parkingu, oraz urządzenie w nowej części hali pod trybunami szatni, natrysków itp. a także wymianę oświetlenia nad parkietem, odłączenie od zasilania hotelowego i wykonanie nagłośnienia.
18. W ramach tego zadania planuje się dobudowę części rekreacyjnej (zjeżdżalnia, basenik, whirlpool, ...), utworzenie. komputerowego systemu. obsługi i remont kapitalny budynku.
19. Planuje się zakup i zamontowanie stałego ogrodzenia, modernizację wentylacji, podłączenie do sieci PEC, wymianę siedzisk, modernizację sceny i remont kapitalny budynku.

TABELA 19**Zestawienie zadań inwestycyjnych objętych Planem Rozwoju Lokalnego przewidzianych do zrealizowania przez spółki miejskie.**

	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa	Szacunkowa wartość zadania (tys. zł)														
			2004			2005			2006			2007 - 2013			Razem		
			środki własne	środki pomocowe	razem	środki własne	środki pomocowe	razem	środki własne	środki pomocowe	razem	środki własne	środki pomocowe	Razem	środki własne	środki pomocowe	Razem
1.	Ujmowanie i uzdatnianie wody, w tym w latach 2007 - 2013: - program poprawy jakości wody pitnej w Stargardzie Szczecińskim	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	243	-	243	995	-	995	775	-	775	2 100	-	2 100	4 113	-	4 113
2.	Sieci wodociągowe, w tym w latach 2007 - 2013: - program poprawy jakości wody pitnej w Stargardzie Szczecińskim	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	830	-	830	1 080	-	1 080	1 159	-	1 159	1 000	-	1 000	4 069	-	4 069

3.	Sieci kanalizacyjne, w tym w latach 2007 - 2013: - program poprawy jakości gospodarki ściekowej w Stargardzie Szczecińskim, - rozdzielenie kanalizacji deszczowej od kanalizacji ogólnospławnej, - rozbudowa sieci kanalizacyjnych zgodnie z wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	1 888	-	1 888	1 054	800	1 854	1 388	1 500	2 888	4 500	5 000	9 500	23 830	23 300	47 130
4.	Modernizacja oczyszczalni ścieków, w tym w latach 2007 - 2013	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	117	-	117	1 025	300	1 325	500	200	700	4 000	2 000	6 000	5 642	2 500	8 142
5.	Gospodarka odpadami, w tym w latach 2007 - 2013: - budowa kwatery nr V na składowisku odpadów w Łęczycy, - budowa instalacji do mechaniczno - biologicznego unieszkodliwiania odpadów na składowisku w Łęczycy	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	-	-	-	300	-	300	2 100	3 100	5 200	5 400	-	5 400	47 300	43 100	90 400
6.	Budowa sieci ciepłych	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	2 822	-	2 822	3176	204	3 380	1 295	100	1 395	7 410	-	7 410	14 703	304	15 007
7.	Budowa węzłów ciepłych i uzbrojenia	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	785	-	785	560,5	34,5	595	2 160	31	2 191	11 420	-	11 420	14 925,5	65,5	14 991
8.	Budowa ciepłowni opartej na kotłach opalanych biomasą wraz z infrastrukturą	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	-	-	-	1 700	3 300	5 000	100	100	200	300	600	900	2 100	4 000	6 100
9.	Modernizacja źródła ciepła i obiektów przedsiębiorstwa	Gospodarka komunalne i ochrona środowiska	1 249	-	1 249	265,5	4,5	270	484	6	490	11 330	-	11 330	13 328,5	10,5	13 339

10.	Budowa budynków mieszkalnych TBS	Gospodarka mieszkaniowa	78	6 354*	6 432	216	12 164*	12 380	240	5 784*	6 024	5 600	41 070 *	46 670	6 134	65 372	71 506
	Razem		8 012	6 354	14 366	10 372	16 807	27 179	10 201	10 821	21 022	107 560	104 670	212 230	27 385	31 182	58 567

* W przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych przez Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. ze środków pomocowych, należy rozumieć zewnętrzne środki finansowe pozyskiwane przez to przedsiębiorstwo. Są to m. in.: partycypacje przyszłych użytkowników, środki pochodzące ze sprzedaży lokali użytkowych i garaży, kredyt z Banku Gospodarstwa Krajowego – Krajowego Funduszu Mieszkaniowego.

SZCZEGÓŁOWY OPIS ZADAŃ.

1. W ramach programu poprawy jakości wody pitnej w Stargardzie Szczecińskim, w zakresie uzdatniania wody planuje się m.in.:
  - wykonanie spinki rurociągu wody surowej na ujęciu wody surowej na ujęciu wody teren „c” z kładką dla pracowników obsługi,
  - modernizację zbiornika wody czystej na ujęciu wody,
  - monitoring i sterowanie pracą urządzeń ujęcia wody i stacji uzdatniania.
2. W ramach programu poprawy jakości wody pitnej w Stargardzie Szczecińskim planuje się m.in.:
  - renowację / wymianę sieci wodociągowej (300mb/rok),
  - rozbudowę sieci wodociągowej (300mb/rok zgodnie z planem wieloletnim).
3. W ramach programu poprawy jakości gospodarki ściekowej w Stargardzie Szczecińskim planuje się m.in.:
  - modernizację przepompowni P5 / Oś. Lotnisko /,
  - renowację 34 szt. studni dn1200 w ul. Lotników,
  - budowę kanalizacji sanitarnej dn 200, dn 250, dn 315 w ul. Niemcewicza, Traugutta, Lelewela, Broniewskiego,
  - modernizację przepompowni P2 / ul. Broniewskiego /,
  - renowację rurociągu tłoczego dn 300 w ul. Broniewskiego,
  - renowację kolektorów sanitarnych dn 300, dn 400 Oś. Pyrzyckie,
  - renowację kolektorów sanitarnych dn 300 w ul. Niepodległości,
  - budowę kolektora sanitarnego dn 250 w ul. Spółdzielczej,
  - modernizację przepompowni P1 / ul. Warszawska /,
  - modernizację przepompowni P4 /ul. Mazowiecka/,
  - renowację kolektora sanitarnego dn 300 w ul. Jugosłowiańskiej,
  - renowację kolektora sanitarnego dn 250 w ul. Bułgarskiej,
  - renowację kolektora sanitarnego dn 250 w ul. Wileńskiej,
  - renowację kolektora sanitarnego dn 300 w ul. Czeskiej,
  - renowację kolektora sanitarnego dn 300 w ul. Wielkopolskiej,
  - renowację kolektora sanitarnego dn 800, dn 1100/800, ul. Pierwszej Brygady, Konopnickiej,
  - renowację kolektora sanitarnego dn 300 w ul. Mazowieckiej,
  - modernizację przepompowni P3 / ul. Sikorskiego /,
  - zakup samochodu do inspekcji telewizyjnej kanalizacji.

W ramach rozdzielania kanalizacji deszczowej od kanalizacji ogólnospławnej planuje się m. in.:

- budowę kanału deszczowego od ul. Kwiatowej /Konopnickiej w ul. Piłsudskiego do ul. Środkowej/Piłsudskiego o dn 400 dł. 300m,
- budowę kanału deszczowego od ul. Kwiatowej/Konopnickiej w ul. I-ej Brygady do ul. Słonecznej o dn.800 dł. 1550m,
- budowę kanału deszczowego od ul. Grodzkiej w ul. Łokietka do ul. Garncarskiej o dn. 400 dł. 200m.

W ramach rozbudowy sieci kanalizacyjnych zgodnie z wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń planuje się m.in.:

- budowę systemu kanalizacji rozdzielczej w pn-zach części miasta – park przemysłowy dn 200-350 dł. ok. 18 km,
- budowę systemu kanalizacji rozdzielczej w ramach rozwoju budownictwa mieszkaniowego dn 200-350 dł. ok. 16 km,
- budowę systemu kanalizacji rozdzielczej na terenach dawnego lotniska Kluczewo dn 200-500 dł. ok. 12 km,
- wyposażenie w system kanalizacyjny peryferyjnych dzielnic miasta dn 200-250 dł. ok. 7,5 km.

4. W zakresie programu modernizacji oczyszczalni ścieków planuje się m.in.:

- modernizację biostruktur BS1, BS2, BS3,
- modernizację reaktorów BX1, BX2,
- modernizację automatyki kontrolno-pomiarowej akp i a.

5. W ramach gospodarki odpadami planuje się:

- budowę kwatery wgłębnej na składowisku w Łęczycy zgodnie z projektem firmy Abrys Technika Sp. z o. o. wraz zakupem kompaktora,
- budowę instalacji do mechaniczno - biologicznego unieszkodliwiania odpadów, w skład której wchodzi m.in.:
  - hala dostaw o pow. 3240 m² i wys. ok. 10 m,
  - hala sortowni o pow. 1512 m² i wys. ok.10m,
  - dwie linie sortownicze:
    - pierwsza przewidziana na odpady pochodzenia komunalnego wyposażona w: rozdrabniacze odpadów z gospodarstw domowych i wielkogabarytów, system sit bębnowych, separatory [magnetyczny, metali nieżelaznych, odpadów długich (sznurki, liny itp.), balistyczny, pneumatyczny] i dodatkowo
    - kabiny sortowania ręcznego.

- druga przewidziana na odpady pochodzenia organicznego wyposażona w: rozdrabniacz odpadów, system sit bębnowych, separatory magnetyczny i metali nieżelaznych.
  - zbiornik betonowy podziemny o poj. 60 m³ w hali przeróbki wstępnej do przyjmowania odpadów płynnych i półpłynnych ,
  - hala obróbki wyposażona w następujące urządzenia: mixery 4 szt., separator piasku, separator materiałów lekkich (pływających), suszarnię bębnową, linię do produkcji peletów, dwie wirówki do odwadniania osadów pofermentacyjnych,
  - biogazownia, którą tworzą: bioreaktory I° i 2 szt. II° o poj. 3600m³ każdy, zbiorniki: magazynowania o poj. 1000 m³, do higienizacji osadów o poj. 450 m³, wody procesowej o poj. 1000 m³ wody użytkowej o poj. 450 m³.
6. Zadanie to obejmuje rozbudowę sieci ciepłowniczej w rejonach planowanych do zasilania w ciepło z m.s.c. oraz związanej ze zmianą sposobu dostawy ciepła a także wymianę sieci ciepłowniczej w związku z jej złym stanem technicznym.
  7. Zadanie obejmuje węzły ciepłownicze w budynkach, w których planuje się zmianę sposobu dostawy ciepła oraz w budynkach podłączanych do m.s.c.
  8. Planuje się wybudowanie ciepłowni opartej na kotłach opalanych biomasą (zrębki drzewne, wierzba energetyczna) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na Osiedlu Lotnisko Kluczewo . Pozwoli to na rozszerzenie zakresu działania przedsiębiorstwa i na zwiększenie ilości budynków objętych scentralizowanym systemem dostawy energii cieplnej.
  9. Planuje się modernizację kotłów i obiektów PEC Sp. z o.o. w celu poprawy efektywności i niezawodności dostaw energii cieplnej oraz m.in. wykonanie systemu wizualizacji, sterowania i odczytów parametrów z węzłów ciepłowniczych a także zakup i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego.
  10. Planuje się wybudować budynki mieszkalne przy ulicach Piłsudskiego, Tańskiego, Śniadeckiego, Witoszyńskiego, Andersa, Kościuszki i w Śródmieściu. Łącznie przewiduje się wykonanie 583 mieszkań.

VII. PROJEKTY PRZEWDZIANE DO REALIZACJI PRZEZ STARGARDZKĄ AGENCJĘ ROZWOJU LOKALNEGO SP. Z O.O.

W ramach konsultacji z przedstawicielami Stargardzkiej Agencji Rozwoju Lokalnego, podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie terenami i rozwój Stargardzkiego Parku Przemysłowego ustalono, iż Agencja w ramach działań inwestycyjnych przewiduje realizację następujących projektów:

1. Nazwa projektu: "Stargardzki Inkubator Przedsiębiorczości"

Planowany termin realizacji: 2005 rok

Szacowane nakłady: 1 mln PLN

Opis: Projekt zakłada adaptację biurowca ZNTK przy ulicy Pierwszej Brygady 35 na cele Inkubatora Przedsiębiorczości. Nie opracowany został jeszcze harmonogram finansowo - rzeczowy projektu, w związku z tym planowane nakłady mają charakter szacunkowy.

2. Nazwa projektu: "Budowa i modernizacja dróg wewnętrznych na obszarze byłych Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego"

Planowany termin realizacji: 2007 rok

Szacowane nakłady: 4 mln PLN

Opis: Projekt zakłada modernizację istniejących dróg na całym obszarze ZNTK oraz budowę odcinka łączącego ten teren z ulicą Ceglana. Nie opracowany został jeszcze harmonogram finansowo - rzeczowy projektu, w związku z tym planowane nakłady mają charakter szacunkowo - wskaźnikowy.

VIII. PROJEKTY ZAPROPONOWANE PRZEZ STARGARDZKIE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W RAMACH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.

Poniżej przedstawione zostały projekty przewidziane do realizacji przez organizacje pozarządowe biorące udział w konsultacjach społecznych dotyczących Planu Rozwoju Społecznego:

1. Towarzystwo Przyjaciół Stargardu

Nazwa projektu: Przystosowanie pomieszczeń piwnicy pod Ratuszem do pełnienia funkcji kulturalnych.

Miejsce realizacji projektu: pomieszczenia piwniczne pod Ratuszem.

Opis projektu: wykonanie wentylacji mechanicznej pomieszczenia i oświetlenia awaryjnego.

Koszt projektu: 8 000,00 zł.

Termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2006 r.

Termin zakończenia realizacji projektu: 2006 r.

Nazwa projektu: Przystosowanie Baszty Jeńców z przyległościami na siedzibę Bractwa Rycerskiego do pełnienia funkcji kulturalnych

Miejsce realizacji projektu: Baszta Jeńców, kazamata, przylegający mur obronny

Opis projektu: remont i zabezpieczenie zabytku, wzbogacenie o elementy nawiązujące do średniowiecza, adaptacja do celów użytkowych.

Koszt projektu:

2005r. – 5000,00 zł

2006r. – 15 000,00 zł

2007r. – 15 000,00 zł

Termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2005 r.

Termin zakończenia realizacji projektu: 2007 r.

Nazwa projektu: „ Szlak turystyczny Stargard – Klejnot Pomorza. Historia w gotyk zaklęta.”

Przygotowany został wniosek oraz kompletna dokumentacja stanowiąca załączniki niezbędne do złożenia wniosku. Szacunkowa wartość zadania: 12.000 EURO.

Miejsce realizacji projektu: Stare Miasto- Stargard Szczeciński

Opis projektu: oznaczenie szlaku Klejnot Pomorza za pomocą trójjęzycznych tablic informacyjnych oraz tematycznych tablic przybliżających hanzeatycką tradycję miasta.

Koszt projektu:

2005r. – 12 000,00 EURO

Termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2005 r.

Termin zakończenia realizacji projektu: 2005 r.

2. Stowarzyszenie „Serce dzieciom”

Nazwa projektu: Termomodernizacja i poprawa estetyki budynku przy ulicy Dworcowej 10 A w Stargardzie Szczecińskim.

Miejsce realizacji projektu: jw.

Opis projektu: Ocieplenie budynku i jego kolorystyka

Koszt projektu: 20 000,00 zł

Termin rozpoczęcia realizacji projektu: II półrocze 2005 roku lub I półrocze 2006 r.

Termin zakończenia realizacji zadania: 2 miesiące od rozpoczęcia remontu.

3. Stowarzyszenie Rewaloryzacji Zabytków Sakralnych

Nazwa projektu: Rewaloryzacja Kościoła Mariackiego w Stargardzie Szczecińskim.

Miejsce realizacji: obszar Starego Miasta, ulica Krzywoustego, teren wokół Kościoła Mariackiego.

Opis projektu:

- A. Zakończenie robót dekarско – blacharskich, wieży kościoła, robót instalacji elektrycznych, uzupełnienia blend, posadzek na poziomie I, II, schodów, wieży, rekonstrukcji zegarów w hełmie wieży – całość wymienianych rodzajów robót pozwoli na zakończenie prac związanych z otwarciem tarasu widokowego.
- B. Wykonanie konserwacji i rekonstrukcji elewacji Kaplicy Mariackiej wraz z pracami konserwatorskimi witrażu zabytkowego, posadzki, stolarki, tynków wewnętrznych i malowania.
- C. Infrastruktura terenu otaczającego Kościół Mariacki polegająca na wykonaniu nawierzchni chodników, ulic i dróg z kamienia naturalnego, zieleni, oświetlenia.
- D. Rekonstrukcja i konserwacja elewacji kościoła.
- E. Roboty blacharsko-dekarские dachu Kościoła polegające na wymianie pokrycia oraz remoncie więźby dachowej.

Koszt projektu:

A - 453,5 tys. – 2005 r.

B – 480,9 tys. – 2005/06 r.

C – 756,4 tys. – 2005/06 r.

D – 918,3 tys. – 2006/08 r.

E – 1518,0 tys. – 2007/09 r.

Termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2005 rok.

Termin zakończenia realizacji projektu: 2009 rok.

4. Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu w Stargardzie Szczecińskim

Nazwa projektu: Izolacja elewacji budynku oraz dobudowa nowego wejścia do budynku.

Miejsce realizacji projektu: ulica Żeglarska 3, budynek willowy przekształcony w placówkę oświatową.

Opis projektu: Projekt dotyczy wykonania ocieplenia budynku oraz wykonania dodatkowego wejścia z przybudówką, który umożliwi dostęp do Ośrodka osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach inwalidzkich. Wykonanie dodatkowego wejścia do budynku poprzez pomieszczenia piwniczne pozwoli na pełne wykorzystanie sali do stymulacji wielozmysłowej tak, aby zgodnie z jej założeniami mogły z zajęć korzystać wszystkie chętne dzieci – wyrównywanie szans.

Koszt projektu: 60 000,00 zł.

Termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2005 r.

Termin zakończenia realizacji projektu: 2005 r.

IX. PLAN FINANSOWY DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO NA LATA 2005-2013

1. Założenia przyjęte do prognozy części finansowej Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2005-2013

Dochody jednostek samorządu terytorialnego zależą od wielu czynników zewnętrznych, które w dużej mierze decydują o gospodarce budżetowej i finansach gmin, a na które jednostki samorządu terytorialnego nie mają wpływu. Należą do nich m.in.:

- 1) regulacje prawne obowiązujące samorządy,
- 2) lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu,

3) ogólna sytuacja gospodarcza kraju.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim baza podatkowa jednostek samorządu terytorialnego.

Założenia do dochodów w latach 2005 – 2007

- 1) Subwencja ogólna i oświatowa – założono wzrost o wskaźnik inflacji
- 2) Dotacje na zadania własne i zlecone – prognozowane w oparciu o podstawę roku 2004, a w każdym kolejnym roku planowany jest ich wzrost o stałą 2%
- 3) Udział w podatku dochodowym – na podstawie zmian tego podatku w poprzednich latach oraz obecnej sytuacji (zakłada się wzrost produkcji) przyjęto, że zarówno w przypadku udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych jak i prawnych, nastąpi wzrost dochodów z tego tytułu w każdym prognozowanym roku o wskaźnik inflacji.

Założenia do wydatków w latach 2005 – 2013

Planując wydatki bieżące za podstawę przyjęto prognozę inflacji zawartą w dokumencie „Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2005 – 2007” gdzie przyjęto następujące wskaźniki inflacji:

Tabela 20

Średnioroczna inflacja na lata 2005 – 2007

	2005	2006	2007
Inflacja średnioroczna	3,0	2,7	2,5

W latach 2005 – 2007 poziom inflacji będzie się kształtował pod wpływem stopniowej odbudowy popytu krajowego oraz nadal niskich oczekiwań inflacyjnych determinowanych, m.in. poprzez wysoką stopę bezrobocia i niską realną dynamikę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

TABELA 21
PLAN FINANSOWY DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

PLAN FINANSOWY DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

GMINY MIASTA STARGARDU SZCZECIŃSKIEGO
NA LATA 2004 - 2013

(w tys.)

Lp.	Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie									
		2004r.	2005 r.	2006r.	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	A. Dochody	104.112	105.539	107.700	108.800	113.200	113.850	110.900	112.000	112.900	113.200
2	B. Wydatki	108.546	113.265	109.334	105.400	106.905	107.031	107.900	108.800	110.000	114.200
3	z tego:										
4	- wydatki bieżące	94.799	102.293	103.200	103.700	104.405	104.531	105.400	106.300	107.500	108.600
4	- wydatki majątkowe	13.747	10.972	6.134	1.700	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	5.600
5	C. NADWYŻKA/DEFICYT	- 4.434	-7.726	-1.634	3.400	6.295	6.819	3.000	3.200	2.900	-1.000
6	D. FINANSOWANIE	6.434	10.226	3.134	-1.900	-4.795	-5.319	-1.500	-1.700	-1.900	1.000
7	D1. Przychody ogółem:	10.768	13.518	6.599	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.000
8	z tego:										
8	1) kredyty bankowe,	1.975	-	-	-						
9	2) pożyczki,	270	3.380	4.099	-						
10	3) obligacje j.s.t.,	6.900	8.100	-	-						
11	4) inne źródła.	1.623	2.038	2.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.000
12	D2. Rozchody ogółem:	4.334	3.292	3.465	3.400	6.295	6.819	3.000	3.200	3.400	-
13	z tego:										
13	1) spłaty kredytów,	4.334	3.172	3.315	3.315	320	-	-	-	-	-
14	2) spłaty pożyczek,	-	120	150	85	3.375	4.019	-	-	-	-
15	3) wykup obligacji samorządowych	-	-	-	-	2.600	2.800	3.000	3.200	3.400	-
16	E. DŁUG NA KONIEC ROKU	17.292	25.480	26.114	22.714	16.419	9.600	6.600	3.400	-	-

	z tego:										
17	1) wyemitowane papiery wartościowe,	6.900	15.000	15.000	15.000	12.400	9.600	6.600	3.400	-	-
18	2) zaciągnięte kredyty,	10.122	6.950	3.635	320	-	-	-	-	-	-
19	3) zaciągnięte pożyczki	270	150	-	-	-	-	-	-	-	-
20	4) zobowiązania związane z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności Unii Europejskiej	-	3.380	7.479	7.394	4.019	-	-	-	-	-
21	F. Wskaźnik długu do dochodu (poz.15 (-) poz.20/poz.1) %	16,61	20,94	17,30	14,08	10,95	8,43	5,95	3,04	-	-
22	G. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU Z TYT. SPŁATY ZADŁUŻENIA	6.858	5.967	6.217	5.784	8.386	8.501	4.253	4.080	3.895	-
	z tego:										
23	1)spłaty rat kredytów z odsetkami,	4.920	3.716	3.614	3.428	326	-	-	-	-	-
24	2)spłaty rat pożyczek z odsetkami,	4	131	155	-	-	-	-	-	-	-
25	3) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami,	1.934	1.593	1.405	1.218	1.030	843	656	468	281	-
26	4) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t.	-	527	1.043	923	3.526	3.568	3.597	3.612	3.614	
27	5) spłaty zobowiązań związanych z przyrzeczonymi środkami z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności Unii Europejskiej	-	-	-	215	3.504	4.090	-	-	-	-
28	H. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do dochodu (poz. 21 (-) poz.27/poz.1) %	6,59	5,65	5,77	5,12	4,31	3,87	3,83	3,64	3,45	-

X. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

W celu racjonalnego, sprawnego i efektywnego wykorzystania środków strukturalnych beneficjenci zobowiązani są do monitorowania wydatków i efektów rzeczowych wdrażania programów operacyjnych. W przypadku ZPORR monitoring dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania pomocy począwszy od pojedynczego projektu, poprzez działanie, priorytet i program operacyjny. Monitoring rzeczowy dostarcza danych w postaci wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania.

TABELA 22

Przykładowe wskaźniki monitorowania dla działania 3.2 OBSZARY PODLEGAJĄCE RESTRUKTURYZACJI.

Faza cyklu interwencji	Wskaźniki
Produkty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Długość dróg powiatowych i gminnych (km) 2. Długość sieci rozdzielczej wodociągów (km) 3. Liczba urządzeń zaopatrzenia w wodę (szt.) 4. Długość sieci kanalizacyjnych (km) 5. Liczba oczyszczalni ścieków (szt.) 6. Liczba wdrożonych projektów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu oraz projektów gospodarki odpadami komunalnymi (szt.) 7. Liczba elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii (szt.) 8. Liczba projektów kompleksowego uzbrojenia terenu przeznaczonego pod inwestycje (szt.) 9. Liczba projektów z zakresu lokalnej kultury (w tym ochrony dziedzictwa kulturowego) (szt.) 10. Liczba projektów z zakresu lokalnej infrastruktury turystycznej) (szt.)
Rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku budowy i modernizacji dróg oraz uzbrojenia terenu (ha) 2. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej (%) 3. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%) 4. Ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych (hm³/miesiąc) 5. Ilość energii (moc zainstalowana) pochodzącej ze źródeł odnawialnych (MW) 6. Liczba turystów (krajowych i zagranicznych) (osoby)
Oddziaływanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkość migracji (%) 2. Liczba przedsiębiorstw podłączonych do Internetu szerokopasmowego (%)

Źródło: Uzupelnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

XI. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY - MIASTA STARGARDU SZCZECIŃSKIEGO

1. Sposoby monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy - Miasta Stargardu Szczecińskiego

Poszczególne komisje Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim i sama Rada będą corocznie oceniać Plan Rozwoju Lokalnego po przedłożeniu sprawozdania Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego, który poprzez pracę zespołu zadaniowego dokona przeglądu Planu. Rolą radnych będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w planie oraz ewentualnie interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

Zgodnie z procedurami prac nad tworzeniem i aktualizacją Planu Rozwoju Lokalnego, przegląd (w wypadku uznania tego za potrzebne i stosowne) będzie oznaczał aktualizację Planu zgodnie z zaistniałą, zmienioną sytuacją.

Aktualizacji podlegać będą wszystkie istotne elementy Planu:

- plan finansowy – poprzez aktualizację i dostosowanie do sytuacji bieżącej, jako podstawę do tworzenia projektów budżetu miasta w zakresie zadań inwestycyjnych;
- plan inwestycyjny – poprzez uzupełnienie o nowe, zgłaszane projekty oraz ewentualną korektę danych dotyczących zadań inwestycyjnych już ujętych w planie;
- cały Plan Rozwoju Lokalnego zgodnie z potrzebami wyrażonymi przez Radę Miejską.

Coroczna analiza i ewentualna weryfikacja zakresu celów i priorytetów inwestycyjnych odbywać się będzie w oparciu o ogólne kierunki rozwoju oraz istotne zmiany, które zaszły w sferze prawnej i społeczno - gospodarczej Gminy - Miasta Stargardu Szczecińskiego. Aktualizacja zamierzeń inwestycyjnych, które nie zostały pierwotnie objęte interwencją Planu Rozwoju Lokalnego, pozwoli na posiadanie alternatywy w przypadku zaniechania realizacji zadania inwestycyjnego pierwotnie umieszczonego w Planie Rozwoju Lokalnego lub wystąpienia w budżecie możliwości sfinansowania dodatkowych zadań (nieprzewidzianego przyrostu wolnych środków).

2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Skuteczność Planu Rozwoju Lokalnego będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta do spraw przygotowania Planu Rozwoju Lokalnego oraz Radę Miejską przy pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów określonych w poszczególnych programach operacyjnych i w wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy pt.: „Wskaźniki do projektów realizowanych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego”.

3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Do zadań własnych Gminy - Miasta Stargardu Szczecińskiego należy między innymi współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego. Przy opracowywaniu propozycji zadań do konsultacji społecznych oraz do wzięcia udziału w pracach nad PRL zaproszeni zostali przedstawiciele organizacji pozarządowych, sektora publicznego i prywatnego, kościołów oraz mieszkańcy miasta poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Miejskiej. Miasto Stargard Szczeciński zainicjowało współpracę z wymienionymi powyżej instytucjami poprzez zorganizowanie wspólnych spotkań oraz konsultacji społecznych.

4. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Zespół zadaniowy do spraw opracowania Planu Rozwoju Lokalnego powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego z dnia 27 stycznia 2005 r. zaprosił przedstawicieli organizacji pozarządowych, kościołów, przedsiębiorców oraz wszystkich zainteresowanych mieszkańców Stargardu Szczecińskiego do wzięcia udziału w konsultacjach społecznych, które odbyły się 14 lutego 2005 r. Podobne działania przewiduje się corocznie przy każdorazowej aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Po zakończeniu prac Plan Rozwoju Lokalnego jako dokument uchwalony przez Radę Miejską w Stargardzie Szczecińskim zostanie opublikowany na miejskiej stronie internetowej www.stargard.pl. Jednocześnie opublikowany zostanie formularz, którego wypełnienie i przesłanie do Urzędu Miejskiego, automatycznie stanowić będzie propozycję nowych inwestycji w ramach aktualizacji Planu. Powyższe działania udostępnią informacje o ewaluacji Planu Rozwoju Lokalnego oraz umożliwią wzięcie udziału w dyskusji nad jego dalszym zakresem wszystkim mieszkańcom zainteresowanym zagadnieniami rozwoju społeczno – gospodarczego miasta Stargardu Szczecińskiego.

Działania związane z promocją poszczególnych projektów inwestycyjnych realizowane będą zgodnie z zasadami zawartymi w Planie Promocji ZPORR „Wsparcie Rozwoju Regionalnego w Polsce ze Środków Funduszy Strukturalnych”, który powstał na bazie Rozporządzenia Rady 1260/1999 oraz Rozporządzenia Komisji nr 1159/2000.

Do środków promocji poszczególnych Projektów należeć będą :

- tablice informacyjne w trakcie realizacji prac, zawierające dane na temat ewentualnego dofinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej,
- tablice pamiątkowe po realizacji projektów, z informacją o współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,
- umieszczanie logo Unii Europejskiej oraz ZPORR na wszystkich informacjach dotyczących projektu (m.in. publikacje, materiały prasowe, etc.) wraz z tekstem wskazującym na współfinansowanie Projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Głównym celem działań informacyjnych i promocyjnych w kontekście przygotowania i wdrażania w życie założeń przewidzianych w Planie Rozwoju Lokalnego powinno być zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu miasta Stargardu Szczecińskiego. Należy zatem doprowadzić do takiej sytuacji aby informacja o założeniach i możliwościach jakie niosą ze sobą środki strukturalne Unii Europejskiej dla ożywienia terenów podlegających restrukturyzacji znalazły jak najszersze grono odbiorców, szczególnie wśród potencjalnych beneficjentów zainteresowanych wykorzystaniem środków zewnętrznych. Celem jaki powinien przyświecać administracji samorządowej powinno być zatem upowszechnianie i zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach. Realizację tego założenia można osiągnąć

poprzez zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów. Wskazane jest również podejmowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu gminnym dla zapewnienia odpowiedniego przepływu informacji oraz podejmowanie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu Rozwoju Lokalnego.

W dobie elektronicznej wymiany informacji i rosnącego znaczenia mediów elektronicznych, konieczne jest również wykorzystanie w ramach procesu informacyjnego nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii m.in. takich jak internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów – dla usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Grupami docelowymi które powinny otrzymać informację na temat realizacji Programu są:

- społeczeństwo – ostateczni beneficjenci – kształtowanie i informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii Europejskiej, o wdrażaniu i wykorzystywaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, co przyczyni się do poparcia dla inwestycji,
- beneficjenci instytucjonalni to osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy,
- inne jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego sąsiadujące z gminą oraz samorządy pomocnicze,
- podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu terytorialnego,
- podmioty gospodarcze,
- organizacje zrzeszające przedsiębiorców,
- organizacje pozarządowe,
- inne organizacje społeczne,
- media.

Elementem szczególnie istotnym w tworzeniu dobrego public relations jest potrzeba kształtowania pozytywnego wizerunku Planu Rozwoju Lokalnego. Za jego pośrednictwem należy kształtować świadomość w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla

jednostek samorządu terytorialnego, a od tego jest uzależnione jest wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej.

Dla osiągnięcia celów związanych z informacją i promocją Planu Rozwoju Lokalnego będą stosowane min. takie elementy jak:

- konferencje, seminaria, zakłady, warsztaty, prezentacje – przewidziane jest prezentowanie zagadnień związanych z całością Planu Rozwoju Lokalnego oraz poszczególnymi aspektami dotyczącymi Planu w ramach wymienionych powyżej spotkań. Przewiduje się uwzględnienie tematyki związanej z Planem w trakcie Stargardzkiego Szczytu Gospodarczego oraz innych imprez gospodarczo- społecznych które będą miały miejsce na terenie miasta.
- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu Stargardu Szczecińskiego – odpowiedzialnych za spełnienie wymogów w tym zakresie.
- dla promowania treści związanych z Planem Lokalnego Rozwoju przygotowany zostanie w ramach serwisu internetowego miasta Stargardu Szczecińskiego www.stargard.pl serwis zawierający pełną informację o Planie. Dzięki temu szybkiemu i ogólnodostępnemu źródłu informacji na temat możliwości pozyskania pomocy unijnej, dla opinii publicznej będzie to kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach Planu Rozwoju Lokalnego i wsparciu ze środków Unii Europejskiej dla Gminy.
- przewidziano uwzględnienie tematyki związanej z Planem w publikacjach, broszurach informacyjnych i plakatach, reklamach, materiałach audiowizualnych. Materiały te pozwalają w łatwy, przystępny i atrakcyjny sposób przekazywać wiedzę o Unii Europejskiej i dostępnej pomocy, a także o roli instytucji samorządowych w zarządzaniu tą pomocą.
- elementem niezwykle istotnym jest wypracowanie dobrej współpracy z lokalnymi mediami – publikacje prasowe, artykuły, relacje, wiadomości w lokalnej i regionalnej telewizji oraz rozgłoszeniach radiowych, audycje, reklamy czy ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Spis tabel	STRONA
TABELA 1- Położenie Stargardu Szczecińskiego na tle powiatu.....	13
TABELA 2- Zaokrąglone nakłady na ochronę środowiska w latach 1999-2000.....	22
TABELA 3- Sprzedaż terenów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne.....	26
TABELA 4- Założenia dotyczące wielkości sprzedaży lokali mieszkalnych w latach 2004- 2006 i 2007-2013.....	26
TABELA 5- Źródła finansowania inwestycji przedstawia poniższa tabelka.....	29
TABELA 6- Poniższa tabela przedstawia źródła finansowania domu dla bezdomnych przy ul. Krasieńskiego.....	29
TABELA 7- Wykaz budynków wspólnot mieszkaniowych objętych programem „Nasz Dom” w latach 2004-2013.....	31
TABELA 8- Kredyty termomodernizacyjne.....	32
TABELA 9- Zatrudnienie w mieście według gałęzi gospodarki.....	40
TABELA 10- Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji.....	40
TABELA 11- Struktura ludności na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego.....	44
TABELA 12- Ruch naturalny ludności.....	44
TABELA 13- Migracje ludności.....	45
TABELA 14- Wykonanie budżetu miasta Stargardu Szczecińskiego za rok 2002 i 2003 oraz przewidywana jego realizacja w roku 2004.....	49
TABELA 15- Dynamika zmian głównych pozycji budżetowych miasta Stargardu Szczecińskiego w latach 2003-2004.....	50
TABELA 16- Wskaźniki finansowe dla oceny zdolności kredytowej miasta Stargardu Szczecińskiego.....	52
TABELA 17- Zestawienie propozycji zadań inwestycyjnych i remontowych.....	59
TABELA 18- Zestawienie zadań inwestycyjnych objętych Planem Rozwoju Lokalnego....	65
TABELA 19- Zestawienie zadań inwestycyjnych objętych Planem Rozwoju Lokalnego przewidywanych do realizacji przez spółki miejskie.....	69
TABELA 20- Średnioroczna inflacja na lata 2005 – 2007.....	79
TABELA 21- Plan Finansowy do Planu Rozwoju Lokalnego.....	80
TABELA 22-Przykładowe wskaźniki monitorowania dla Działania 3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji.....	82